Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL X Nr. 20 | 4 PAGINI, 25 BANI | VINERI 2 APRILIE

O nouă victorie a poporului sovietic

A devenit o tradiție ca, an de an, Guvernul Sovietic să efectueze puternice reduceri ale prețurilor cu amănuntul la mărfurile de larg consum.

Noua reducere de prețuri — a 7-a de după război — are o semnificație deosebită. Reducerea de prețuri din acest an are loc în condițiile luptei întregului popor sovietic pentru înfăptuirea programului trasat de C.C. al P.C.U.S. și de Guvernul Sovietic cu privire la ridicarea vertiginoasă, în 2—3 ani, a agriculturii și a industriei alimentare și ușoare, pentru crearea în țară a unui belșug de alimente și mărfuri industriale, pentru ridicarea rapidă a nivelului de trai material și cultural al poporului.

In lupta pentru dezvoltarea continuă a producției puternicei industrii sovietice, în urlașa acțiune de sporire a productivității culturilor de cereale și a celorlalte ramuri ale agriculturii, în opera de desțelenire de noi pământuri, în lupta pentru sporirea cantității și calității mărfurilor de larg consum pentru folosirea rezervelor interne din producție, pentru reducerea prețului de cost — poporul sovietic vede calea realizării mărețului program de ridicare a propriei sale bunăstări.

Noua reducere de prețuri se caracterizează prin amploarea ei, care reiese atît din proporțiile scăderii prețurilor fiecărui articol în parte, din numărul mare și variat al articolelor ieftinite, cît și din faptul că ea se referă îndeosebi la articolele de primă necesitate, care și pînă acum aveau prețuri reduse. S-au efectuat, astfel, reduceri variind între 5 la sută și 20 la sută la mărfurile alimentare, reduceri pînă la 50 la sută la produsele de larg consum ale industriei ușoare, reduceri variind între 10—20 la sută la articole de galanterie, articole de parfum și de cosmetică, la articole destinate activității culturale și jucării, precum și însemnate reduceri la celelalte mărfuri cerute de populație. Reducerea prețurilor de stat la mărfurile de larg consum va influența și prețurile de pe piața colhoznică. Ca urmare crește simțitor salariul real al muncitorilor și funcționarilor sovietici, cresc veniturile colhoznicilor, pensiile, și alte alocații de stat catre populație. Cu aceeași sumă de ruble, muncitorii, funcționarii, colhoznicii vor cumpăra de aici înainte mai multe mărfuri alimentare, mai multe mărfuri industriale. In urma acestei reduceri de prețuri, nivelul de trai — cel mai ridicat din lume — al muncitorilor, colhoznicilor și intelectualilor sovietici a înregistrat o nouă și însemnată creștere.

Și muncitorii din fabrici și uzine, care se întrec să dea mereu produse mai multe și mai bune, și colhoznicii și mecanizatorii, care sînt în toiul muncilor agricole de primăvară, asigurînd sporirea productivității tuturor ramurilor agriculturii, desțelenind noi și întinse pămînturi, și intelectualii sovietici, devotați cauzei construirii comunismului — întregul popor sovietic vede în noua reducere de prețuri rezultatul muncii sale entuziaste pentru înflorirea continuă a economiei sovietice o nouă și strălucită confirmare a justeței politicii Partidului Comunist și Guvernului Sovietic.

Ieftinirea continuă a produselor de larg consum, precum și creșterea rapidă a cantității lor, demonstrează în chip strălucit superioritatea absolută a economiei socialiste — al cărei scop este satisfacerea necesităților materiale și culturale mereu crescînde ale poporului — față de economia țărilor capitaliste, a cărei lege inexorabilă este înăsprirea continuă a mizeriei și sărăciei maselor muncitoare.

Cît de puternic este contrastul între economia înfloritoare a Uniunii Sovietice și economia în continuu declin a țărilor capitaliste! Nici cei mai abili năimiți ai dolarului nu mai pot ascunde impasul în care a ajuns economia capitalistă, criza care se lărgește, scăderea producției, în deosebi la mărfurile de larg consum, creșterea șomajului, a impozitelor, intensificarea exploatării maselor. După înșeși statisticile oficiale — evident, mult diminuate, mai mult de jumătate din familiile din S.U.A. au un venit mai mic decît minimul de trai, iar volumul comerțului cu amănuntul a scăzut în 1953 la jumătate față de 1952. Și mai proastă este situația în celelalte țări capitaliste. Costul vieții, în 1953, a crescut față de 1947 cu 138 la sută în Franța, cu 40 la sută în Anglia, cu 99 la sută în Austria cu aproape 200 la sută în Argentina. Deadreptul tragică este situația oamenilor muncii din țările coloniale. Minerii din Congo belgian primesc pentru 14—16 ore de muncă de rob cîte 300—700 franci pe lună, în timp ce un kg. de carne costă 100 de franci.

In contrast cu țările capitaliste, unde nivelul de trai al maselor scade an de an ca urmare a cursei nebunești a înarmărilor și a pregătirilor febrile de război, reducerile care au loc sistematic în U.R.S.S. constituie o puternică dovadă că Uniunea Sovietică duce o politică de pace și este gata să desfășoare întrecerea pașnică în dezvoltarea economiei cu orîcare țară capitalistă

Asemenea fapte de necontestat cum sînt reducerile de prețuri atestă în chipul cel mai deplin în fața lumii întregi uriașa forță a economiei sovietice, arată cît de justificate sînt temeiurile acelor cercuri din Apus care se pronunță în favoarea relațiilor economice și comerciale cu Uniunea Sovietică și țările democrat-populare. Fapte cum sînt recenta declarație a primului ministru englez asupra avantajelor extinderii comerțului internațional; rezoluția adoptată de cea de a 9-a sesiune a Comisiei economice a O.N.U., discuțiile în curs între reprezentanții Angliei, S.U.A. și Franței pentru dezvoltarea comerțului cu țările lagărului socialist dovedesc că ideea legăturilor comerciale dintre Apus și Răsărit cîștigă tot mai mult teren.

Oamenii muncii din țara noastră se bucură din toată inima de succesele marelui popor-frate, poporul sovietic. Aceste succese vor contribui la întărirea și mai strînsă a relațiilor economice dintre U.R.S.S și țările democrat-populare, relații bazate pe egalitate deplină și respectarea intereselor reciproce.

Noua victorie a poporului sovietic reprezintă pentru poporul romîn un puternic imbold în lupta sa pentru realizarea sarcinilor trasate de C.C. al P.M.R. și de guvern în vederea ridicării nivelului de trai al oamenilor muncii.

Este o sarcină de cinste pentru organizațiile A.R.L.U.S. de la orașe și de la sate de a populariza larg noile succese ale oamenilor sovietici. Organizațiile noastre să facă larg cunoscută — prin conferințe, lecturi, scurte expuneri, agitație vizuală ș.a. — cea de a 7-a reducere de prețuri din Uniunea Sovietică, arătînd însemnătatea ei, munca însuflețită care a asigurat-o, urmările ei în ridicarea nivelului de trai al oamenilor sovietici, semnificația ei internațională, înfățișînd în același timp contrastul puternic dintre înfloritoarea economie socialistă și economia în impas a țărilor capitaliste. Organizațiile și activiștii Asociației noastre consideră ca o sarcină de cea mai mare însemnătate a contribui la popularizarea largă a succeselor și a metodelor de lucru ale oamenilor sovietici, conștienți că în acest fel contribuie la lupta poporului romîn pentru un viitor luminos, la întărirea continuă a prieteniei veșnice romîno-sovietice.

Pentru belșugul holdelor

Odată cu primele raze calde ale soarelui, lucrătorii din agricultura sovietică au pornit cu însuflețire la muncile de primăvară.

Se execută lucrările de reținere a umidității în sol — boronitul arăturilor de toamnă ș.a.; pe ogoare, sînt aduse și împrăștiate îngrășăminte minerale și locale.

In regiunile din sudul Uniunii Sovietice a început semănatul culturilor de primăvară, al orzului, ovăzului ș.a.

Sînt extinse mult, dublîndu-se și triplîndu-se, suprafețele pregătite pentru cultura cartofilor și legumelor.

Mecanizatorii stațiunilor de mașini și tractoare contribuie larg la această campanie, colaborînd cu colhoznicii la organizarea și efectuarea în foarte bune condiții agrotehnice a fiecărei lucrări agricole.

Pretutindeni, în colhozuri, S.M.T.-uri, sovhozuri, se desfășoară întrecerea socialistă pentru sporirea producției de cereale și alte produse agricole, pentru înfăptuirea mărețului program de dezvoltare continuă a agriculturii, trasat de C.C. al P.C.U.S și de Guvernul Sovietic.

Numeroși muncitori, specialiști, mecanizatori, și în primul rînd tineretul, răspund cu entuziasm la chemarea partidului și luptă pentru creșterea rapidă a productivității tuturor ramurilor gospodăriei obștești. Zeci de mii de tineri sovietici pleacă să valorifice pămînturile înțelenite.

In fotografie: Tinerii mecanizatori de la S.M.T. Nadejdinskaia, regiunea Stavropol sînt gata pentru lucrările campaniei agricole de primăvară.

In interiorul gazetei:

— **Antonina Koptiaeva:** Prietenie.
— **Victor Kernbach:** Comedia lui Fonvizin „Neisprăvitul".
— **I. Scutaru:** Intr-un centru universitar. *(Pag. 2-a)*
— Însămînțarea cerealelor în rînduri încrucișate în diagonală.
— Scrisoarea.
— **V. Viktorov:** Două sute de martori. *(Pag. 3-a)*
— **M. Afonin:** Cum se „pregătește" Pentagonul pentru conferința de la Geneva.
— **I. Ceapîghin:** Ispita sfîntului Alfred.
— Note. *(Pag. 4-a)*

Drum bun, vouă, călători în al treilea mileniu!

acad. V. A. Obrucev

In anii tinereții citeam cu pasiune despre aventurile săvîrșite în țări îndepărtate și îmi plecam urechea cu un interes nemăsurat de mare la gîndurile și sfaturile oamenilor care văzuseră și aflaseră multe.

In copilărie, cărțile lui Cooper, Mayne-Read și mai tîrziu ale lui Jules Verne produceau asupra mea o impresie puternică. Eu și cu frații mei biruiam în închipuire ghețarii Arcticei, urcam munți înalți, coboram în adîncurile oceanelor, vînam elefanți, lei și tigri. Ne jucam de-a călătoria, tăiam din hîrtie oameni și animale, din carton făceam bărci și organizam vînători de animale sălbatice, războaie între albi și pieli roșii, naufragii. Imi plăceau foarte mult vînătorii, marinarii și savanții lui Jules Verne, uneori distrați și zăpăciți, dar temeinici cunoscători ai naturii. Și eu voiam să mă fac savant, cercetător al naturii, călător. Un singur lucru mă amăra: America fusese descoperită fără mine, țara mine fuseseră făcute călătoriile în jurul lumii și fuseseră însemnate pe hartă continentele și insulele. Nu era ușor să găsești pete albe în atlasul geografic. Livingston pătrunsese în desișurile Africii Centrale, iar Prjevalski în deșerturile Asiei Centrale. Din păcate, mă născusem prea tîrziu.

Știu, mulți dintre noi visează călătorii îndepărtate, descoperiri, inventii, mulți oftează pe ascuns gîndind: Ce păcat că America și polii au fost descoperiți! Ce păcat că nu trăiesc în vremurile lui Columb sau Prjevalski! Păcat că nu m-am născut înaintea lui Mojaiski și Popov, poate că tocmai eu aș fi inventat avionul și radioul! Dar acum totul e inventat, ce păcat...

Poate că vina acestor gînduri o poartă cărțile de popularizare științifică ce vorbesc foarte amănunțit, entuziast și pe larg despre realizările trecutului și pomenesc doar în treacăt și fără plăcere despre lucrurile necunoscute, necunoscute, nedefinite încă. Iar noi sîntem înconjurați nu de unele mici pete albe, ci de un ocean uriaș de lucruri necunoscute. Și cu cît știm mai multe, cu atît mai multe ghicitori ne înfățișează natura.

Conturul țărmurilor, al crestelor de munți și al rîurilor a fost însemnat pe hartă, dar noi știm oare destule despre mărunțaiele globului pămîntesc? Minele și sondele noastre de foraj nu fac decît niște împunsături de ac în scoarța pămîntului. Cele mai adînci dintre ele nu ajung nici a mia parte din raza pămîntească. Suprafața uscatului este străbătută în lung și în lat, dar oamenii s-au ridicat deasupra pămîntului doar cu 22 kilometri și au pătruns în adîncul oceanului doar 3 kilometri. Fundul oceanului și atmosfera, adîncurile pămîntului, planetele și sistemul solar își așteaptă încă Columbii și Prjevalskii lor. In fața științei sovietice stau probleme uriașe, încă nerezolvate.

Astfel, se cere:

să se prelungească viața omului, în mijlociu, pînă la 150-200 de ani, să se distrugă bolile infecțioase, să se reducă la minimum cele neinfecțioase, să se învingă bătrînețea și oboseala, să se poată reda viața în caz de moarte timpurie, accidentală;

să se pună în slujba omului toate forțele naturii, energia soarelui, a vîntului, căldura subterană, să se folosească energia atomică în industrie, transport, construcții, să se poată face cu folos rezerve de energie și aceste rezerve să poată fi transportate în orice loc, fără conducte speciale;

să se prevîntîmpine calamitățile pricinuite de natură: înundații, uragane, erupții vulcanice, cutremure de pămînt; să se prepare în uzină toate substanțele cunoscute pe pămînt, chiar și cele mai complexe, cum sînt albuminele, precum și cele necunoscute în natură: mai dure ca diamantul, mai rezistente la căldură decît cărămizile refractare, mai rezistente la topire decît volframul și osmiul, mai maleabile decît mătasea, mai elastice decît cauciucul.

să se obțină soiuri noi de plante și de animale care să crească mai repede, să dea mai multă carne, lapte, lînă, grîne, fructe, fibre, lemn pentru nevoile economiei naționale;

să se reducă, să se utilizeze pentru viață și să se cultive regiunile nefolosite, mlaștinile, munții, deșerturile, taiga, tundra, și poate chiar și fundul mării;

să se poată dirija vremea, să se regleze vîntul și căldura, așa cum se reglează acum rîurile; să se mute norii, să se dirijeze — după nevoie — ploaia și timpul senin, zăpada și arșița.

E greu asta? Neobișnuit de greu. Dar e necesar. Oamenii sovietici vor să trăiască mult, vor să trăiască în belșug și siguranță, vor să fie stăpîni deplini pe pămîntul lor, nu vor să depindă de capriciile naturii. Deci, toate acestea vor fi făcute. Și toate acestea le veți face voi, școlarii de astăzi, și nu numai aceia dintre voi care vor deveni vestiți oameni de știință ci și toți ceilalți: strungari și șoferi, tractoriști și zidari, surori de ocrotire, țesători și mineri... Nimeni nu rezolvă de unul singur marile probleme. Canalul Volga-Don nu l-au construit numai proiectanții. Și în orice caz voi toți, pînă la unul, veți lua parte la îndeplinirea celei mai mari, mai nobile și mai umane opere a omenirii — construirea comunismului, crearea vieții pașnice, fericite pentru toți oamenii sovietici.

Voi, elevi ai școlilor de meserii și școlarii de azi, abia vă începeți călătoria în tinuturile măestriei, ale creației, științei, vieții. Și eu, bătrîn care am străbătut multe verste pe locuri neumblate, explorînd îndelung desișurile științei, vreau să vă dau vouă, călători începători, cîteva sfaturi călăuzitoare. Iubiți munca. Munca aduce omului cele mai mari satisfacții. Dobîndiți-vă dreptul de a spune: eu înfăptuiesc un lucru de folos, munca mea e așteptată, e utilă. Și dacă vă loviți de greutăți, de impasuri în aparență fără ieșire, să vă sprijine totdeauna gîndul că faceți un lucru folositor.

Nu vă deziceți de visul Mă refer la visurile tinerești despre descoperiri, despre creație. Sînt oameni care cedează prea lesne împrejurărilor, se dau bătuți după un examen nereușit, în fața greutăților familiare sau de luptă. Dar greutățile trec, timpul se irosește și rămîne doar o amară părere de rău pentru viața trăită fără rost, cheltuită în lucruri mărunte, într-o muncă neadîncătoare de bucurii.

Cutezați! Apucați-vă de lucruri mari. Capacitatea, ca și mușchii, se dezvoltă prin antrenament. Descoperirile mari nu-s în puterea oricui, dar cine nu se hotărăște să încerce, poate fi sigur că nu va descoperi nimic. Trebuie să porniți mai departe decît moșii și strămoșii voștri.

M-am născut acum 90 de ani. In tinerețea mea nu existau avioane, cinematograf, radio, electricitate. Incă nu exista calea ferată prin Siberia, și călătoream spre Irkutsk cu diligența. Pentru mine, aparatul de radio este o mare realizare, iar pentru voi un obiect obișnuit în cameră. Voi începeți pe umerii noștri, dar trebuie să urcați la o mai mare înălțime. Mai bine de cinci zeci de ani am trăit sub regimul tarist. Am cheltuit forță, energie, am îmbogățit pe proprietarii de mine de aur, am fost dat afară din institut pentru convingerile mele de stînga. Puteam vedea numai în vis orînduirea în care munca va fi la loc de cinste. Iar voi v-ați născut într-o țară liberă, într-o țară unde fiecare poate căpăta învățătură, unde munca creatoare e stimată. Fie deci ca munca voastră, visurile voastre să fie demne de patria socialistă, fie ca realizările voastre să fie cele mai frumoase din lume.

Nu vă ascundeți intențiile, nu vă țineți planurile în taină. Asta nu-i modestie, ci, dimpotrivă, trufie, rușine ipocrită și lăcomia căutătorului individualist, care păstrează pentru el filonul de aur ce l-a găsit. Dacă propunerea voastră este într-adevăr de aur, n-o veți putea elabora singuri, iar dacă v-ați înșelat, de ce să vă irosiți vremea zadarnic? Mi s-a reproșat adesea că mă grăbesc, publicîndu-mi imediat observațiile. Dar niciodată nu mi-a părut rău de asta. Unele descoperiri nu le-aș fi putut observa bine singur, alții au sfîrșit munca începută de mine. Astfel, în pustiul Gobi am găsit un dinte de rinocer, și, mergînd pe urmele mele, cercetătorii au descoperit mormînte întregi de animale. Uneori articolele mele întîmpinau obiecțiuni, eu le ascultam, mă întorceam la temă, căutam fapte noi, o lărgeam. In felul acesta, nu numai sfaturile prietenilor, ci și obiecțiunile adversarilor mei științifici îmi ajutau să-mi desăvîrșesc munca.

Fiți principiali. Avem nevoie de adevăr și numai de adevăr. Nu vă străduiți să fiți cu orice chip pe placul prietenilor, să împăcați pe profesori, să nu care cumva să jigniți pe nimeni. Pornind pe această cale veți afla, poate, liniște și chiar bunăstare, dar nu veți aduce nici un folos nimănui. Nu vă fie teamă de autoritățile științifice consacrate. Și dacă printre voi există viitori geologi, care nu sînt de acord cu academicianul Obrucev (ași dori, desigur, ca aceștia să fie puțini!) — luați cu îndrăzneală atitudine împotriva lui, dacă aveți date care dărîmă concluziile lui.

Dar nu vă bazați pe o victorie ușoară, pe o descoperire prinsă din zbor, pe o idee care v-a străfulgerat. Tot ce v-a fost la îndemînă, este de mult strîns și cercetat, tot ce vine ușor în minte, a venit de mult în mintea altora și a fost discutat. Numai din fapte noi, din observații noi se pot obține realizări noi. Faptele nu sînt cărămizi din care se alcătuiește experiența omenească, ele sînt armele noastre în creație. Căutați neobosit fapte, adunați-le din natură și din cărți, citiți manualele bune din scoarță în scoarță și, pe lîngă asta, cărți ce nu intră în program. Studiați adînc specialitatea voastră, dar nu precupețiți forțe pentru una străină de voi. Un geolog care știe perfect geologia este un om de valoare, iar cel care în afară de aceasta, știe și geografie, chimie și botanică este un posibil descoperitor.

In încheiere, vreau să urez succese mari în muncă și studiu minunatului tineret sovietic, viitorilor muncitori-inovatori, maiștri ai recoltelor bogate, cercetători, inventatori.

Drum bun vouă, călători în al treilea mileniu!

Luminile Moscovei

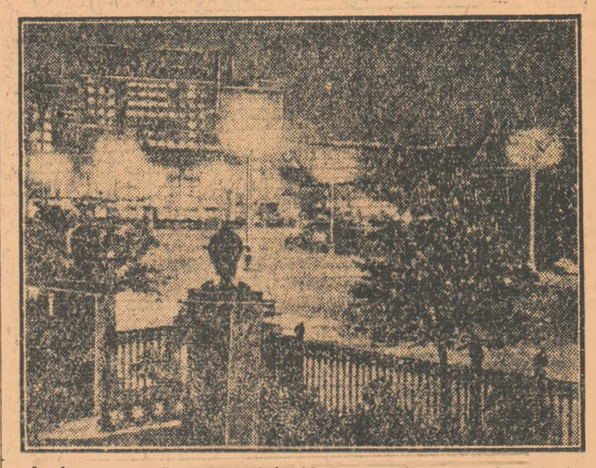

In fiecare seară se aprind la Moscova milioane de becuri electrice; reclamele și vitrinele magazinelor, ca și fațadele clădirilor strălucesc într-o mare de lumini multicolore. La punctul central de dispeceri de la Mosenergo*) munca este în toi. Se pun în funcțiune agregate noi...

Uriașa gospodărie energetică a Moscovei și a regiunii ei este dirijată de la un punct unic de dispeceri. Intr-o sală spațioasă se află tabloul de comandă avînd o suprafață de cîteva zeci de metri pătrați. Pe acest tablou e înfățișată schema conexiunilor electrice. Sînt aprinse sute de becuri de semnalizare — rubinii, galbene, verzi și albastre. Și fiecare din ele oglindește funcționarea puternicelor turbine și generatoare, a unor întregi centrale electrice.

Punctul de dispeceri comandă în mod operativ funcționarea centralelor și a rețelelor electrice care fac parte din Mosenergo. Dar multe centrale sînt situate la o depărtare de sute de kilometri de Moscova. Inginerilor care lucrează la acest punct le vin în ajutor legăturile telefonice directe și telemecanica — comanda la distanță.

Telemecanica permite să se urmărească încărcarea centralelor electrice și a diferitelor linii de transport de energie electrică. Cu ajutorul telemecanicii, de la punctul de dispeceri poate fi pusă în mișcare sau oprită orice turbină hidraulică. Este suficient să se apese un buton de pornire de la pupitrul dispecerului pentru ca imediat să înceapă să funcționeze turbinele centralei hidroelectrice de la Uglici. Toate operațiile care urmează au loc în mod automat, fără intervenția personalului de deservire.

Curentul de înaltă frecvență pune în mișcare automate care conectează și deconectează mașini, linii de transport și stații de transformatoare.

Utilajul centralelor electrice este perfecționat fără încetare. Așa, de pildă, la centrala electrică de la Kașira funcționează un fochist automat, creat de inginerii și oamenii de știință sovietici. Cărbunele este transformat de mori speciale în praf, care este suflat în focar printr-un injector. Fochistul automat măsoară singur presiunea aburului, mărește sau micșorează alimentarea cu combustibil și aer, precum și tirajul.

Miile de întreprinderi, mari și mici, din Capitala U.R.S.S., tramvaiele, troleibuzele, metroul și căile ferate electrice din regiunea Moscovei, au nevoie de o cantitate uriașă de energie. Clădirile înalte consumă de asemenea o mare cantitate de energie electrică. Unul din cei mai mari consumatori este noua clădire a Universității de Stat din Moscova. Partea ei centrală, care cuprinde aula și clubul, este iluminată de becuri cu lumină de zi, în număr de peste 45.000. Există apoi peste 75.000 de diferite lustre, plafoniere și alte corpuri de iluminat lucrate artistic. Lungimea rețelei electrice este de cîteva mii de kilometri.

Noua clădire a Universității din Moscova are o putere instalată totală de 45.000 kilowați. Electricitatea pune în mișcare zeci de ascensoare. In clădire sînt iluminate 6.000 încăperi și 1693 laboratoare. Sînt de asemeni iluminate coridoarele, a căror lungime însumează 145 kilometri.

Moscova continuă să se dezvolte în mod vertiginos. Nevoia de energie electrică sporește neîncetat. Dar nu este departe timpul cînd în capitala Uniunii Sovietice va începe să se folosească energia electrică pe care o va da centrala hidroelectrică de la Kuibișev. Energeticienii din Moscova se pregătesc în vederea acestui eveniment. Puternica centrală hidroelectrică va permite să fie luminat mai viu marele oraș, iar locuitorii săi vor putea folosi și mai multă energie electrică în viața de toate zilele.

*) Mosenergo — sistemul energetic al Moscovei.

Măiestria șahiștilor sovietici

In ultimele săptămîni, atenția amatorilor de șah din toată lumea a fost îndreptată spre trei capitale ale lumii în care se desfășurau competiții internaționale de mare amploare. In toate trei, la Moscova, Buenos Aires și București, eroii principali ai întrecerii sportive au fost șahiștii sovietici, care și de data aceasta, ca și la toate marile întîlniri de șah din ultimii ani, au demonstrat marea lor forță obținînd victorii frumoase.

Partidele turneului internațional care s-a terminat recent în Capitala țării noastre sînt încă proaspete în amintirea șahiștilor romîni. Felul cum au jucat și cîștigat Korcinoi, Nejmetdinov, Holmov și Furman a confirmat în totul clasa înaltă a șahului sovietic, arătată anul trecut de către marii maeștri Smislov, Petrosian, Tolus, Boleslavski, demonstrînd că Uniunea Sovietică are astăzi un număr impresionant de maeștri ai șahului, capabili de a lua parte cu succes la orice competiție internațională.

Intr-adevăr, în timp ce la București patru maeștri sovietici care nu mai luaseră parte la turnee internaționale, obțineau o victorie atît de evidentă, la Buenos Aires echipa primă a Uniunii Sovietice învingea puternica reprezentativă a Argentinei, clasată a doua la Olimpiadă, cu severul scor de 20½—11½, și aceasta fără a utiliza pe cei mai buni jucători ai săi, Botvinnik și Smislov, care în timpul acesta disputau la Moscova primele partide ale meciului pentru campionatul mondial!

Este pentru prima oară în istoria șahului cînd o singură țară, pe lîngă faptul că dispută campionatul mondial între doi reprezentanți ai săi, poate susține cu succes două competiții internaționale de prima mărime, angajînd în luptă 12 mari maeștri și maeștri, fără să mai socotim secundanții și antrenorii care-i însoțeau.

Lucrul acesta a provocat uimirea experților șahiști din Occident. El are însă o explicație simplă, normală, care se impune tuturor ca o realitate evidentă: în U.R.S.S. șahul a atins o dezvoltare excepțională, ajungînd un adevărat joc popular, pe care-l practică în ceasurile de odihnă nenumărați oameni ai muncii din rîndul cărora s-au ridicat marii maeștri sovietici ai șahului.

Cine nu cunoaște astăzi pe Botvinnik și Smislov, cei doi jucători care își

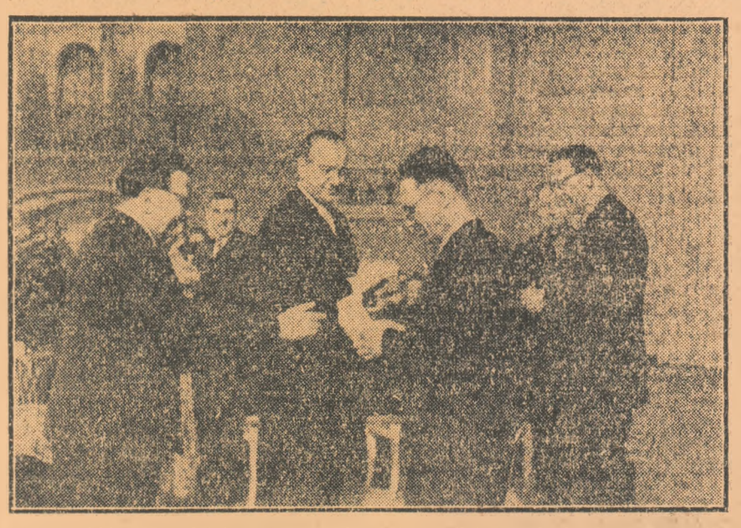

La deschiderea meciului pentru campionatul mondial de șah. In timpul tragerii la sorți, de la stînga la dreapta: arbitrul principal al meciului K. Opocenski, președintele Federației Internaționale de șah F. Rogard, M. Botvinnik și V. Smislov.

dispută titlul de campion al lumii, în Capitala mondială a șahului — Moscova?

Deținătorul titlului, Mihail Botvinnik, este fără îndoială cel mai remarcabil reprezentant al tinerei școli șahiste sovietice. Incepînd din 1933, cînd a terminat la egalitate meciul cu marele maestru Flohr (pe atunci candidat la campionatul lumii), Botvinnik s-a impus ca un jucător de mare forță, iar rezultatele sale în întîlnirile internaționale au urmat o curbă ascendentă, care l-a dus în cele din urmă la cucerirea titlului de campion al lumii, în memorabilul meci-turneu care s-a disputat la Haga și Moscova în 1948. Victorii ca acelea de la Moscova 1953, Nothingam 1936, Leningrad-Moscova 1941, Groningen 1946, Moscova 1947, reprezintă un palmares cu care puțini maeștri actuali se pot mîndri și care poate fi comparat cu remarcabilele performanțe ale lui Alehin și Capablanca.

Adversarul său în acest meci pentru campionatul lumii, Vasili Smislov, poate să se considere un adevărat elev al lui Botvinnik. Intr-adevăr, cînd acesta din urmă, în 1938, era considerat candidat la campionatul mondial, Smislov abia începea să se afirme, cîștigînd campionatul Moscovei.

De atunci, Smislov a cîștigat multe competiții importante și s-a impus treptat între marii maeștri. Rezultatul său în turneul „candidaților" de la Zürich a fost într-adevăr remarcabil: din 28 partide jucate, Smislov n-a pierdut decît una (la Kotov) și totalizînd 18 puncte și-a întrecut toți concurenții — cei mai buni șahiști din lume.

Meciul care este în plină desfășurare la Moscova, ca și precedentul meci pentru campionatul lumii, disputat între Botvinnik și Bronștein în 1951, confirmă intîietatea mondială a șahiștilor sovietici, deoarece încă niciodată în istoria șahului nu s-a întîmplat ca lupta pentru titlu să se desfășoare între reprezentanți ai aceleiași țări și încă ani la rînd. Mai mult încă, numărul jucătorilor sovietici care iau parte la această luptă este mai mare decît al jucătorilor din tot restul lumii. Intr-adevăr, la turneul candidaților la campionatul mondial, disputat la sfîrșitul anului trecut la Zürich, au luat parte 9 mari maeștri sovietici din totalul de 14 participanți. Dintre aceștia Bronștein a cîștigat precedentul turneu al candidaților (Budapesta 1950), iar Keres are în palmaresul său un număr impresionant de premii I în turnee internaționale (Semmering 1937, Praga 1937, Amsterdam 1938, Szawno Zdroj 1950, Budapesta 1952, sînt cele mai importante). Tinerii mari maeștri sovietici Petrosian (pe care șahiștii noștri au avut ocazia să-l vadă jucînd anul trecut la București), Gheller, Taimanov, Averbach, au arătat în întîlnirile internaționale la care au luat parte că dețin o forță care-i califică, incontestabil, între primii jucători din lume. De altfel, lumea șahistă s-a obișnuit să vadă mereu la turneele internaționale pe maeștrii sovietici pe primele locuri, astfel că victoria lui Korcinoi și Nejmetdinov la București a fost primită ca ceva cu totul normal, deși la turneu au luat parte jucători cu renume, ca suedezul Stahlberg și belgianul O'Kelly.

Turneul de la București și meciul U.R.S.S.-Argentina s-au încheiat. A mai rămas în curs de disputare meciul pentru campionatul mondial, ale cărui prime partide — reproduse de presa din întreaga lume — sînt urmărite cu cel mai mare interes de către iubitorii de șah de pretutindeni. Ele oglindesc în chip minunat, prin iscusința cu care sînt jucate, nivelul superior atins de arta șahului în Uniunea Sovietică.

Privind în ansamblul lor aceste mari competiții, jocul și rezultatele într-adevăr remarcabile ale șahiștilor sovietici, este cu neputință să nu constați că și în acest domeniu al culturii, Țara Socialismului victorios se află în fruntea turnurora, depășind cu mult restul lumii.

Șahiștii din țara noastră au învățat mult de la maeștrii sovietici care au luat parte la al III-lea și la al IV-lea turneu internațional de la București. Ei urmăresc cu deosebit interes toate competițiile la care iau parte reprezentanții șahului sovietic și le studiază cu atenție partidele, căutînd să meargă pe drumul maeștrilor sovietici, care este drumul spre măiestria în șah.

S. SAMARIAN
candidat de maestru

Viața A. R. L. U. S.

Intr-un centru universitar

Mii de studenți, viguroasă revărsare de tinerețe, se îndreaptă în fiecare zi pe străzile Iașului spre sălile de curs ale vechii Universități care poartă numele domnitorului A.I. Cuza, ale Institutului politehnic „Gh Asachi", ale I.S.E.P. ori ale Institutului agronomic. Îndrumați cu grijă de profesorii lor studenții învață sîrguincios, pregătindu-se să îndeplinească cu cinste sarcina măreață de constructori ai socialismului.

Popularizînd prin mijloace felurite valoroasa experiență a profesorilor și studenților sovietici, comitetele și cercurile A.R.L.U.S. din aceste instituții urmăresc să contribuie activ la formarea unor specialiști cu o înaltă pregătire, care să fie vrednici de răspunderea ce le-o încredințează poporul.

Pentru atingerea acestui scop, comitetele A.R.L.U.S. trebuie să-și orienteze activitatea în primul rînd către sprijinirea muncii profesionale a studenților. În această direcție, profesorilor și studenților li s-au creat numeroase posibilități de a se documenta asupra felului în care se studiază în universitățile din U.R.S.S. Astfel, au fost organizate manifestări în cadrul cărora J. Beniter, de la Universitatea „A. I. Cuza" și Gh. Nebunu de la I.S.E.P., care au studiat în U.R.S.S. au făcut o serie de expuneri despre condițiile superioare de studiu de care se bucură profesorii și studenții sovietici.

Agitația vizuală slujește aceluiași obiectiv. Pe sălile institutelor se află fotomontaje pe temele „Viața fericită a studenților sovietici", „Condițiile de muncă ale studenților din U.R.S.S.", „Centre universitare sovietice" etc. La Institutul agronomic, comitetul A.R.L.U.S. a organizat o expoziție de machete ale clădirilor înalte din Moscova în care locul central era ocupat de macheta Universității „Lomonosov".

În afara acestor probleme cu caracter general, fiecare comitet — și dintre ele trebuie evidențiat în mod deosebit comitetul de la Institutul Agronomic — se preocupă să sprijine efectiv munca profesională a corpului didactic și a studenților. Ele țin legătura cu direcția de studii și cu fiecare catedră în parte pentru a cunoaște precis ce materiale sovietice de specialitate sînt necesare. La Institutul Agronomic se folosește larg material științific, teoretic și practic sovietic ca genetică, pavlovism, miciurinism, principiile lui Dokuciaev și Vilîams etc. Pentru toate aceste probleme, comitetul A.R.L.U.S. asigură un mare număr de materiale care completează materialul didactic folosit la cursuri și seminarii. Din partea comitetului, profesorul Vlad Homutescu are sarcina de a ține legătura permanentă cu filiala din Iași a Institutului de Studii Romîno-Sovietic pentru a semnala tot ce apare nou și interesant în domeniul literaturii de specialitate. Comitetul primește cu regularitate repertoriul bibliografic periodic al materialului existent la această filială pe teme generale și de specialitate. Tot din însărcinarea comitetului, responsabilul cu problemele limbii ruse asigură traducerea sumarului revistelor și cărților de specialitate sovietice nou apărute pentru a grăbi astfel folosirea lor ca material documentar. Uneori se traduc capitole, articole sau chiar lucrări în întregime. Toate aceste materiale sînt valorificate la cursuri și seminarii, la elaborarea de conferințe, referate, dări de seamă.

Colaborînd cu catedrele, comitetele A.R.L.U.S. ale Institutului politehnic și Universității „A. I. Cuza" au obținut unele rezultate pozitive mai ales în ceea ce privește elaborarea conferințelor pe baza materialului sovietic.

La I.S.E.P. au fost supuse discuției în ședințele de catedră materiale sovietice de specialitate pe care cercul le-a pus la dispoziția studenților care au participat la ciclul de referate pe tema „Descoperirea rezervelor interne ale întreprinderilor socialiste".

Tot în sprijinul pregătirii profesionale, comitetul de la Institutul agronomic a îmbogățit și programul prezentării de filme. Pe lîngă filmele de lung metraj despre viața lui Pavlov, a lui Miciurin ș.a. au fost proiectate filme documentare sovietice înguste ca „Refacerea structurii solului cu ierburi perene", „Convelerul verde" etc.

Dar paralel cu sprijinirea sarcinii principale, învățătura, comitetele A.R.L.U.S. desfășoară o intensă muncă culturală în masa de studenți, contribuind astfel la lărgirea necontenită a orizontului lor de cunoștințe la pregătirea lor multilaterală.

Astfel, membrii comitetelor A.R.L.U.S. ca Ana Galenco, de la Institutul agronomic, Elena Budeanu, Z. Feider de la Universitatea „A.I. Cuza", Vasile Mateiciuc de la Institutul politehnic, Gh. Tănase de la I.S.E.P. ș.a. au conferențiat despre viața și activitatea unor savanți și scriitori ruși și sovietici ca Lomonosov, Popov, Lisenko, Griboedov, Cehov, Șolohov ș.a. Recenzarea și prezentarea cărților de literatură beletristică rusă și sovietică este o preocupare obișnuită a acestor comitete. Pregătite cu seriozitate, aceste prezentări dau naștere la discuții interesante și instructive.

Comitetul A.R.L.U.S. de la Institutul agronomic și mai puțin cele de la Universitatea „A.I. Cuza" și Institutul politehnic organizează din cînd în cînd audiții muzicale pe discuri din operele compozitorilor ruși și sovietici.

Cu toate aceste realizări, comitetele A.R.L.U.S. din institutele de învățămînt superior din Iași mai au serioase lipsuri, mai ales în sprijinirea muncii profesionale.

În strînsă colaborare cu organizațiile U.T.M., comitetele A.R.L.U.S. trebuie să desfășoare o intensă activitate în sprijinul îndeplinirii sarcinii centrale care stă în fața studenților — învățătura. Pentru aceasta trebuie dată o mai largă extindere popularizării experienței bogate a studenților sovietici, a metodelor lor de studiu, etc. Tot pentru aceasta, e bine să se păstreze o permanentă legătură cu studenții romîni care învață în Uniunea Sovietică. De asemenea, pot fi antrenați cei care și-au terminat studiile în U.R.S.S.

Pentru aprofundarea și extinderea muncii trebuie antrenați mai mulți studenți în muncă de răspundere și în activul larg. Ei cunosc mai bine problemele lor, se află în permanență în mijlocul colegilor lor și aceasta i-a ajuta să îmbogățească activitatea comitetelor.

Comitetul orășenesc A.R.L.U.S. are datoria să dea mai mult sprijin cercurilor din institutele de învățămînt superior.

Primind un sprijin mai competent din partea comitetului orășenesc și popularizînd neobosit exemplul înalt, însuflețitor, al profesorilor și studenților sovietici, comitetele A.R.L.U.S. din institutele ieșene de învățămînt superior vor obține rezultate tot mai bune în muncă.

I. SCUTARU

Bibliotecile — focare de cultură

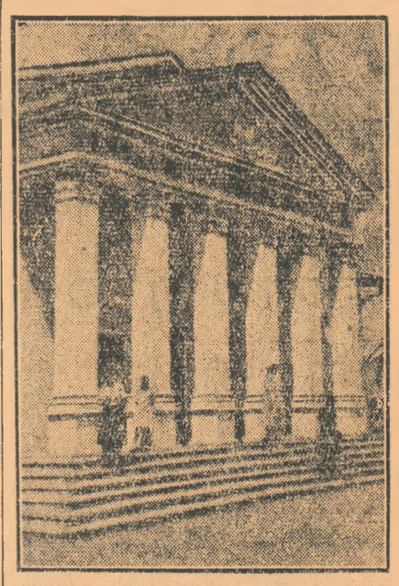

Crește neîncetat numărul bibliotecilor, cluburilor și caselor de cultură în Uniunea Sovietică. Bibliotecile devin tot mai mult forme de răspîndire a culturii în rîndul maselor largi ale populației.

Îndrumînd lectura cititorilor, organizînd consultații, conferințe pentru cititori și expoziții pe diferite teme, bibliotecarul sovietic contribuie activ la ridicarea nivelului cultural al oamenilor sovietici.

În fotografie: Noua bibliotecă raională „V. G. Belinski" din orașul Cembar, regiunea Penza, R.S.F.S.R.

Cronica dramatică

Comedia lui Fonvizin „Neisprăvitul"

Un contemporan spunea despre Fonvizin: „Flacăra minții lui, expresiile neascunse și tăioase iritau pe toți și-i aduceau la turbare". Cuvintele acestea nu miră pe nici un spectator al comediei de nesecată vervă satirică „Neisprăvitul". Uimirea spectatorului din țara noastră, a omului liber de astăzi care abia de un deceniu s-a descătușat și n-a uitat încă vremurile de asuprire cumplită, se lișcă în fața curajului într-adevăr minunat al comediografului rus. Denis Ivanovici Fonvizin trăia pe vremea Ecaterinei a II-a, a împărătesei care scria scrisori dulcege despre „progres" iluministului francez Voltaire, în aceeași vreme cenzurînd, surghiunînd, omorînd pe rușii care cutezau să șfișie cîte o perdea din prea multele cu care ipocrita țarină își acoperea fărădelegile.

Cum era să nu irite pe împărăteasă, pe curteni, pe nobilii nesătui ai împărăției, afirmația, bunăoară, că „e nelegiuită asuprirea prin robie a semenilor", pe care dramaturgul o pusese în gura lui Starodum, un personaj al comediei sale?

Fonvizin avusese prilejul să cunoască și lumea satelor din vremea sa, și curtea țaristă. Proaspăt absolvent al universității, a fost martor al marilor răscoale țărănești care au frămîntat Rusia în vremea sa.

Bine informat asupra realității, asupra exploatării fără limită la care era supusă țărănimea înjugată de către niște nobili inculți, grosolani, Fonvizin a demascat fără cruțare pe stăpînii Ruslei din vremea sa, oglindiți atît de complex, atît de viu în familia trîndavă, proastă, îngîmfată, a prostakovilor și skotininilor.

Prostakova, moșieriță care avea să se regăsească, cu aproape un veac mai tîrziu, în seria atît de izbutită a golovliovilor lui Saltikov-Șcedrin, are un soț a cărui unică îndeletnicire e trîndăvia și un fiu nătîng pe care-l idolatrizează și căruia îi hărăzește toată avuția stoarsă din sudoarea sutelor de țărani. Prostakova nu ține la nimeni, decît la odrasla ei — la Mitrofanușka. Pe soțul ei, l-a adus într-o stare de completă idioție. Matroană, sprijinindu-și puterea pe bici, își bate soțul, slugile, țăranii. Mintea ei îngustă nu concepe pentru servitori nici măcar dreptul la boală. Astfel, cînd s'ujnica Palaska se îmbolnăvește, Prostakova strigă: „S-a culcat, bestia! Zace, parcă ar fi cucoană!" Numai pe Mitrofan și-l simte aproape. Cățea care-și iubește puiul, așa își autocaracterizează Prostakova, în naivitatea ei stupidă, dragostea pătimașă pentru fiul ei (de fapt pentru perpetuerea averii, cum va face conștient, în alt veac, mai cultă, mai inteligentă, Vassa Jeleznova din piesa lui Maxim Gorki). Ochiul pătrunzător al comediografului realist a surprins esențialul în această dragoste animalică, aparținînd numai instinctului de conservare al clasei și de aceea ni se pare foarte firesc ca atunci cînd, potrivit unei legi existente, nobilul Pravdin ia sub epitropia sa averea Prostakovilor, fiul lingușitor, Mitrofanușka, să-i întoarcă spatele mamei de care nu mai are nevoie.

Fonvizin a rîs cu patimă, cu sarcasm de prostia cocoțată la cîrma țării, la cîrma destinelor oamenilor simpli și înțelepți, și galeria începută cu Prostakova și cu Mitrofanușka, o întregește cu tipul nespus de ridicol al lui Skotinin. Moșier și el, manifestîndu-se mereu ca un ins jovial (dar jovialitatea sa izvorăște din cea mai pură prostie) Skotinin are un singur ideal: să crească porci de rasă. Cu porcii săi el se poartă mai bine decît cu oamenii și o mărturisire naivă a sa îl caracterizează admirabil: „Cum să țin la oameni, cînd el față de mine fac pe deșteptii? Pe cînd, între porci, eu sînt cel mai deștept".

Ca toți artiștii realiști, Fonvizin n-a putut să nu observe și mișcarea forțelor înaintate din vremea sa. Comedia le oglindește din plin, în conflict acut cu însăși orînduirea feudală țaristă. Dramaturgul a creat un personaj luminos, Starodum, partizan al libertății, om înțelept și inamic nedezmințit al asupririi, al prostiei, al răutăților de tot felul. Deseori, Starodum evocă cu regret epoca lui Petru I. Asta nu înseamnă că Fonvizin i-ar cere timpului să devină reversibil. Dimpotrivă, scriitorul a găsit pe această cale posibilitatea osîndirii indirecte a epocii Ecaterinei. Faptul că însăși împărăteasa băgase de seamă direcția tendințelor lui Fonvizin ne-o atestă chiar o scrisoare a ei, în care țarina se plîngea indignată: „Rău am ajuns, dacă și domnul Fonvizin mă învață cum să domnesc". Starodum, de altfel, vorbește voit neclar, mereu aproape numai în pilde, care, bine analizate, puteau dezvălui contemporanilor dramaturgului întreaga lui năzuință. Starodum își bate joc de prejudecățile clasei sale și arată căile frumoase și cinstite ale progresului real. Ca om, Starodum e un model de deplină corespondență între ideile sale nobile și faptele sale. Prin gura lui, Fonvizin osîndește lăcomia, imoralitatea, lipsa de patriotism și dă pilde de educare a tineretului, a cărui tălmăcire concretă o găsim în perechea așa de potrivită a ofițerului curajos și cinstit Milon și a nepoatei lui Starodum, Sofia.

Ceea ce e surprinzător pentru împrejurările și epoca în care a scris Fonvizin, este prezența în piesă a unor clare tipuri de oameni simpli, dintre cei exploatați, ca bătrîna doică Eremeevna și învățătorul lui Mitrofanușka, Tifirkin, fost sergent în armată, un om necăjit care-și cîștigă cinstit bucata amară de pîine.

Folosind traducerea foarte bună a lui Tudor Arghezi, Teatrul Tineretului din București a realizat un spectacol îndeajuns de apropiat de intențiile lui Fonvizin. Spectacolul, căruia regisorul Nic. Dinescu a izbutit să-i imprime destulă unitate, destul echilibru, are viață, ne transportă în epoca respectivă, ne transmite bine ideile dramaturgului.

Artista emerită a R.P.R. Maria Filotti a creat o Prostakovă în același timp și crudă dar și credulă, cînd bestială, cînd slugarnică, care scoate în relief toate pornirile pătimașe către avere ale moșieriței mărginite.

Îndobitocitul Prostakov e interpretat cu bună înțelegere a rolului de H. Nicolaide, iar P. Dem. Dragoman nu știrbește nici una din trăsăturile specifice ale lui Skotinin, dîndune un moșier, crescător de porci, aproape așa cum îl va fi văzut Fonvizin în realitate.

Sînt bine înfățișați și Milon (Mircea Anghelescu) și Sofia (Doina Tutescu) și seminaristul Kuteikin (V. Nițulescu) și Eremeevna (Victoria Mierlescu) și mai cu seamă sergentul Țifirkin (Cicerone Ionescu) care crează o emoționantă atmosferă printr-un joc mut, bine gîndit, în scena în care o ridică pe Eremeevna ce căzuse sub loviturile Prostakovei.

Starodum (M. Gingulescu), deși uneori cam prea grav și didactic, prezintă un joc nuanțat și adîncit care dăruiește personajului putere de convingere.

Este remarcabil jocul tînărului I. Ciprian (tînăr talentat, deși cîteodată înclinat spre șarjă) în rolul greu al lui Mitrofanușka. P. Asan dă și el un Vralman veridic.

O latură mai puțin izbutită a spectacolului este însă figurația (de exemplu țăranii năvălind după Milon cu furci și ciomege) care nu are suficientă viață. Și să nu uităm în această privință sfatul marelui Stanislavski, care arăta că într-un spectacol nu sînt roluri mari și roluri mici, ci numai roluri bine sau rău jucate. În cursul spectacolelor sale cu „Neisprăvitul", teatrul are putința să revadă prezența grupurilor figurative, ceea ce ar întregi unitatea spectacolului, în genere valoros.

Un lucru folositor pentru prevenirea spectatorilor este scurtul prolog, scris de Tudor Arghezi, care înfățișează cu humor, prin două personaje din comedie (Milon și Pravdin) epoca, piesa, pe autor și tendințele lui satirice.

Victor KERNBACH

CARNET CULTURAL

„Comedia Franceză" se pregătește să plece în U.R.S.S.

Povestind într-un interviu despre timpul petrecut în Țara Sovietelor și despre cele văzute acolo, Pierre de Rive, controlor general al teatrului parizian „Comedie Française", a spus că așteaptă cu bucurie întoarcerea în U.R.S.S. unde a fost primit cu multă prietenie. L-a impresionat mai cu seamă simpatia manifestată față de el, ca reprezentant al poporului francez.

— Am fost adînc turburat, a mărturisit de Rive, cînd la Teatrul Mic de Operă din Leningrad un muncitor virstnic a venit la mine și mi-a spus: „Eu am mai avut cinstea să lucrez în teatru cu francezii. Asta s-a întîmplat înainte de primul război mondial, în anul 1914".

Împărtășindu-și impresiile asupra teatrului sovietic, Pierre de Rive a remarcat cu însuflețire calitatea excepțională a dansului și în general, a spectacolelor de balet, a arătat că prețuiește deosebit de mult jocul actorilor și și-a exprimat părerea entuziastă despre interpretarea soliștilor și ansamblurilor corale. L-a impresionat de asemenea faptul că teatrele din Moscova sînt întotdeauna arhipline.

La întrebarea cum e așteptată în U.R.S.S. sosirea artiștilor Comediei Franceze, de Rive a spus că oamenii sovietici așteaptă cu mare interes turneul teatralui francez. Vorbind apoi de componența delegației teatrului, care va vizita Uniunea Sovietică, și despre repertoriu a declarat: — „Casa lui Molière" nu poate să nu-i aducă pe Molière, iar oamenii sovietici îl cunosc bine pe Molière. Vom da spectacole cu „Tartuffe" și cu „Burghezul gentilom". Punerea în scenă a „Burghezului gentilom" va fi oarecum neobișnuită, întrucît actorii vor fi francezi iar baletul rus. Și întrucît ni se vor da cele mai bune ansambluri, baletul va fi mai bun decît în spectacolele parizi ene! Vom aduce și un „Cid" pentru că dorim ca în U.R.S.S. să se știe că există și un teatru al tragediei franceze, iar o operă ca aceasta o să le placă cu siguranță spectatorilor".

Referindu-se la faptul că delegația actorilor de la Comedia Franceză este prima care va face un turneu în U.R.S.S., Pierre de Rive a spus: — „Comedie Française n-a făcut nici un turneu în Rusia din anul 1913. Și acest fapt arată importanța călătoriei noastre. Ea, trebuie s-o arătăm, va fi doar un preludiu pentru celelalte manifestări de schimburi culturale între țările noastre. A și fost prevăzută organizarea diferitelor expoziții (de covoare, tablouri etc) și pentru noi este o cinste mare că sîntem primii în acest început".

Un nou monument al lui A. S. Pușkin

De curînd în Uniunea Sovietică, sculptorul M. Anikușin împreună cu arhitectul V. Petrov au terminat proiectul noului monument al lui A.S. Pușkin și au început să lucreze la realizarea statuii, care va avea o înălțime de patru metri.

Acest monument închinat memoriei marelui poet rus A. S. Pușkin va fi ridicat în Piața Artelor din Leningrad.

Cărți literare ce vor apare în U.R.S.S. anul acesta

Editura de Stat pentru literatură (Goslitizdat) are pentru anul în curs un bogat program editorial. Printre altele, anul acesta se va încheia publicarea culegerii în 30 de volume a operelor lui Maxim Gorki și a culegerii în 8 volume a operelor lui Ivan Goncearov, se va continua publicarea operelor lui Vladimir Korolenko și D. Mamin-Sibiriak, culegerea în 90 de volume a operelor lui Lev Tolstoi, și va începe tipărirea operelor lui A. Cehov în 12 volume.

Pe lîngă acestea, literatura clasică rusă va mai fi prezentă prin alte 68 de cărți, în ediții ilustrate, care vor fi fie culegeri de opere, fie ediții separate.

Secția de literatură rusă și sovietică a editurii va termina publicarea operelor lui Leonid Leonov, P. Pavlenko, K. Fedin, Ilia Ehrenburg și va începe tipărirea operelor lui Vs. Vișnevski și S. Sergheev-Țenski. De asemenea, vor apare în ediții separate 64 de cărți noi ale scriitorilor sovietici.

Literatura popoarelor din U.R.S.S., în afară de operele în cîte 6 volume ale lui Vandei Vasilevskaia și ale lui V. Lațis, va fi larg reprezentată prin diferite opere ale scriitorilor și poeților ucrainieni, gruzini, uzbeci, kirghizi, letoni, armeni, tadjici etc.

Tot pentru acest an s-a hotărît publicarea a 50 de cărți la secția „Literatura țărilor de democrație populară", printre care vor fi primele două volume ale operelor scriitorului chinez Lu Sin și cele 5 volume ale operelor poetului polonez Adam Mickiewicz.

Secția de literatură străină a programat pentru anul acesta 59 de titluri; se va termina editarea culegerii de opere ale lui Balzac, Victor Hugo, Theodor Dreiser, Martin Andersen-Nexö. În a doua jumătate a anului va începe editarea operelor lui Jules Verne, Jack London și Romain Rolland.

Editura de Stat pentru literatură va mai publica în acest an peste 50 de lucrări de teorie și critică literară.

Inaugurarea unui stereocinematograf la Kiev

Nu va trece multă vreme și cinematograful, arta cea mai populară dintre toate, care a crescut într-un răstimp relativ scurt de la filmul mut la filmul sonor și în culori, va deschide și va instrui mase de spectatori de pretutindeni cu proiecții de film în relief. Filmul care proiectează pe ecran imagini cu trei dimensiuni, filmul care se apropie și mai mult de realitate prin faptul că acțiunea nu se mai desfășoară pe ecran, ci pare că s-ar desfășura în fața ecranului, în sală, ca în viața obișnuită, capătă în Uniunea Sovietică răspîndire din ce în ce mai largă.

De curînd, s-a deschis la Kiev un stereocinematograf, înzestrat cu tehnica cea mai modernă a proiecțiilor în relief. Pentru a realiza acest dar valoros pentru oameni, muncitii din capitala Ucrainei, cinematografiștii Kievului s-au sprijinit pe ajutorul temeinic al colegilor lor din Moscova care i-au ajutat și la pregătirea cadrelor de tehnicieni.

V. Gheorghieva, directorul acestui cinematograf, declara recent reporterului unui ziar sovietic: — Deși cinematograful nostru funcționează doar de cîteva zile, el se bucură de pe acum de o largă popularitate printre oamenii muncii din Kiev. Numărul celor ce doresc să vadă spectacolele întrece cu mult numărul locurilor din sală. Am organizat astfel, vizionări colective ale filmelor în relief. La aceste vizionări au luat parte muncitori din uzine și fabrici, funcționari etc.

Antonina KOPTIAEVA

Prietenie

În romanul „Prietenie", al scriitoarei sovietice Antonina Koptiaeva, este vorba de viața și faptele unui colectiv medical în timpul apărării Stalingradului Romanul, din care publicăm mai jos un fragment, reprezintă a doua carte a trilogiei „Ivan Ivanovici".

— Sînt bombardate trenurile către Baskunciak și în direcția Elton — povestea Semion Neciaev, aflîndu-se în casa familiei Cisteakov — Acuma evacuații se îndreaptă spre Gmelinka, prin stepă, care pe jos, care cu mașinile.

— Aveți destul de lucru acum! — observă Ivan Ivanovici.

Lui Neciaev îi tresăriră sprîncenele lui negre, dar răspunse stăpînit, căci îi stima pe chirurgi:

— Avem destul — și aruncă o privire gazdei: — Trofim Petrovici, ia povestește-ne cum vă descurcați cu traversarea fluviului?

— Ne descurcăm și noi cum putem — răspunse gazda, netezindu-și mustățile cu degetul îndoit. — Transportăm într-una, zi și noapte, și cînd te gîndești că mai sînt și unele femeiuști neastîmpărate care tot umblă să se ducă îndărăt, care după haine, care zicînd că se teme că i s-au stricat castraveții în cămară, care pentru că a uitat nu știu unde niște peste afumat. Dar cîte nu poate născoci o minte neliniștită de femeie!

— Vai, tată, o să ți se înfunde cu noi! — grăi în glumă Natașa.

— Dar ai băgat de seamă, Trofim Petrovici, că e o fată acolo, o lăkută care lucrează ca soră de ocrotire la punctul de traversare a fluviului? — întrebă Semion, căruia îi plăcea să întrebe multe, fără a-i plăcea să și asculte — Ce fată bună e și cît de calmă în timpul alarmelor aeriene! Și nici măcar nu știe să înnoade.

Lina se încruntă, dar Ivan Ivanovici deveni îndată atent și întrebă pripit:

— Cum zici c-o cheamă? Și de unde e?

— N-am aflat cum o cheamă, dar sînt sigură că-i din lăkutia. Am auzit-o cum le spunea băieților că la ei, în lăkutia, apa e foarte rece și că sînt puțini aceia care au curajul să intre în apă. Și mai vorbea și de o excursie lîngă un rîu, mi se pare... Kamenka.

— Kamenușka?! Chipul lui Ivan Ivanovici exprima turburare și bucurie totodată. — Păi, asta-i Varea Gromova! Sora noastră de la chirurgie! Semion, drăguțule, du-ma la ea!

— Vă duc eu! — spuse Natașa, surprinzînd și încurcătura lui Semion și mișcarea nervoasă a Linei, care se aprindea repede, ca și praful de pușcă.

— Cine cîntă aici din baian? — întrebă Denis Antonovici, bucuros și el că aflase vești despre Varea.

— Eu cîntam. Dar acuma, la ce mai e bun cîntecul! Natașa ridică din umeri. — Nu-mi arde de muzică!

— Cîntă, Natusia! — o rugă maică-sa, care punea masa cu ajutorul Linei și al lui Hijneak. — Cîntă, fata mea, nu trebuie să cauți să-ți înăsprești inima cu tot dinadinsul. Și se opri lîngă Natașa, înaltă, mlădioasă, cu fața întunerită și cu părul blond, luminos, buclat, ca și al ficei.

— N-o fac întrading, mamă, dar nu mă trage spre veselie. — Natașa își privi cu duioșie mama și puse de o parte geanta de infirmieră, în care așezase ceva. — Am să cînt numaidecît.

Își luă baianul și, desfăcînd curelușele și agățîndu-și-l din mers, străbătu camera și se așeză într-un loc mai retras, ca și cînd ar fi voit să se depărteze de cercul celorlalți, ca să asculte singură, să se simtă pentru o clipă Natașe de odinioară, fetița aceea bună și veselă.

Mijindu-și ochii și privind printre gene undeva în depărtare, parcă dusă pe gînduri, ea desfăcu burduful armonicii. În aceeași clipă, năvălură sunete atît de melodioase, de răsunătoare și de largi, încît inimile ascultătorilor tresăriră. Și cu toții amuțiră ca prin farmec, întepenind pe locurile lor.

Marea în larg se revarsă
Și valuri departe se zbat...

Așa porni să cînte armonica, părînd că vorbește aievea. Fata cînta despre slăbiciunea și forța omenească, istorisea despre viață și moarte, chema, răscolea sufletul cu o tristețe blajină, curată, și în asemenea chip, încît Hijneak, care tocmai intrase în odaie aducînd samovarul, înlemni o clipă în prag, cu răsuflarea tăiată, ferindu-și doar capul de năvala aburilor care-l loveau drept în față. Tot astfel Ivan Ivanovici, acolo, lîngă masă, își acoperi ochii cu palma, strecurînd o lacrimă neobservată. Iar Cisteakov crezu la început că-i intrase ceva în ochi... Iată cum cîntă, deci, Natașa!

— Ajunge! — strigă deodată Semion Neciaev, izbind cu pumnul în masă, încît zăngăniră paharele. — Cîntecul ăsta mi-a pătruns în inimă, ca un cuțit. L-am mai ascultat pe vaporul „Svanetia". Pe un vas sanitar care naufragia, bombardat de fasciști în largul mării. Cîntecul ăsta îl cîntau oameni care se scufundau. Erau marinari răniți din Sevastopol, erau femei...

— Senea! Senecika! — murmură Lina, agățîndu-se de el, parcă îngrozită de înfățișarea lui. Privindu-l atent, vedeai cum fiecare vină tremură în el de minie clocotitoare.

— Ei, vezi, mamă! — spuse Natașa palind. — Acuma nu oricine poate asculta muzică.

— Și mie parcă mi se rupe ceva în piept cînd încep să cînt. — îi spuse tot Natașa de astă dată lui Ivan Ivanovici, ieșind cu el în întunericul nopții calde.

De jur împrejur era beznă adîncă. Lătrau niște cîini neliniștiți. E curios cît de mulți cîini sînt în oraș. Iar aroma lanurilor de pe lîngă adîncă pe străzile tăcute și îți se pare că stepa s-a furișat, tiptil, pînă în centrul orașului.

După cîtăva vreme, întunericul se mai rări, stelele limpezi priveau prin luminișurile aleii. Și îndată începură a se zări case, ciudat de înalte, de concentrate, cu ferestrele larg deschise. Și faptul că la o oră oarecum timpurie a serii nu se vedeau la ferestre nici oameni, nici scînteieri de lumină, faptul că toate casele se găseau la o astfel de înălțime și atît de descoperite în fața atacului aerian făcea ca orașul să pară părăsit, nelocuit și îi dădea o înfățișare mișcător de tristă.

— Și cum e Varea Gromova? — întrebă Natașa.

— E o fată foarte bună — răspunse simplu Ivan Ivanovici. — De o vreme încoace imaginea Varei se leagă de mine, ca și activitatea mea obișnuită, ca cele mai intime gînduri ale mele.

— Într-adevăr, v-ați bucurat atîta cînd ați auzit de ea!...

Lîngă fiecare casă se aflau sentinele, iar pe acoperișuri discutau pe îndelete ostașii din serviciul local de apărare antiaeriană. Orașul nu dormea și, pricepînd acest lucru, Ivan Ivanovici auzi îndată un zgomot de oași mulți și huruitul ușor al automobilelor ce lucrau pe asfalt: circulația nu înceta nici pe întuneric.

— Veniți după mine! — propuse Natașa cînd ieșiră pe mal.

...Povîrnișul ce ducea spre țărm era întesat de oameni. O mulțime de evacuați cu boccele și geamantane... Copii somnoroși se tîrcă printre picioare, alături, zac răniți pe brancarde; pe neașteptate, se ivesc boturile mari ale vacilor, care înviăluie pe trecători cu răsuflarea lor caldă și cu un miros plăcut de lapte dulce: cireadă strînsă grămadă își așteaptă rîndul la podul plutitor...

★

— Asta-i trecerea centrală peste fluviu — spuse Natașa privind îndărăt, la silueta întunecată a monumentului așezat la marginea urma unei vedete rapide, un alt șlep, în care stăteau cot la cot soldați în mantale, înarmați. Fețele soldaților erau ridicate în sus și printr-o singură mișcare încordată se întoarseră toate atrase de urletul motoarelor dușmane. Obiectivele supuse bombardamentului erau în aceeași măsură și oamenii înarmați, ca și răniții neputincioși. Vasele erau luminate nu pentru a alege ținta, ci pentru a le da o lovitură mai sigură. Exploziile bombelor ce cădeau ridicau stîlpi de apă atît în apropiere cît și la îndepărtatul mal sting unde, lîngă debarcadere, se zăreau siluietele negre ale navelor și unde cu o ciudată claritate, se vedeau pe toată întinderea fluviului căsuțe mici de lemn cu ferestruici oarbe și cu scheletul subțire și strîmb al nenumăratelor cumpene de fîntîni de lîngă ele. Prin bubultul sacadat al tunurilor antiaeriene, de pe fluviu se auziră strigăte de ajutor. Și undeva, acolo, pe „Rîndunica". — o navă desigur mică, minusculă — se afla Varea. O minie neputincioasă îl cuprinse pe Ivan Ivanovici.

Aruncîndu-și încărcătura, Junkersurile plecară. Exploziile bombelor antiaeriene, care le conduceau de la o baterie la alta, punctau ruta atacului aerian. Cînd se auzi semnalul de încetare a alarmei, Ivan Ivanovici păși încet de-alungul malului pustiit. Mirosul de ars și de praf de pușcă umplea văzduhul încins. Se întunecase din nou și numai luminile încendiului se jucau pe pămîntul răscolit, ce părea că se mișcă, însuflețit parcă de vibrațiile luminii și umbrelor; mai în jos de pontonul ardea ceva, iar contururile debarcaderelor și navelor și siluietele mici de oameni ce se frămîntau păreau deosebit de negre, așa cum se profilează pe fundalul norului de fum purpuriu, Ardea și la colțul îndepărtat al Volgăi, în marginea de jos a orașului, la Krasnoarmeisk și, ca o făclie aprinsă, trecea plutind un petrolier lung, zvîrlind trîmbe de petrol arzînd de un roșu auriu, a căror lumină se resfrîngea în apă împrăștînd scînteile unei flăcări pe care nu putea s-o stingă nici vîntul, nici apa.

În scăpărările de lumină, Ivan Ivanovici zări deodată o șalupă mică, ce tocmai ajunsese la mal, și o fată subțirică în tunică militară, strînsă tare cu o centură, cu fusta scurtă și cu cizme, cu părul bogat, strîns sub bonetă, și cu geanta de infirmieră la șold. Ea alerga pe treptele debarcaderului și apăru doar pentru o clipă în lumina slabă, tremurătoare; totuși, Ivan Ivanovici o recunoscu îndată.

— Varea! — strigă el și alergă după ea.

Dar șuvoiul de oameni îl îngrădi drumul. Se pregătea îmbarcarea răniților. Pe unii îi duceau de braț, pe alții îi purtau pe brancarde. Simțind mirosul pătrunzător de medicamente, Ivan Ivanovici încercă să străbată în partea cealaltă, dar Varvara era acum în mijlocul mulțimii care se îndrepta spre debarcader, acolo unde se afla șlepul adus de șalupa. Stînd chiar pe malul apei, Ivan Ivanovici o văzu din nou pe Varea. Ea ducea un ostaș voinic și, îndoindu-se toată sub greutatea lui, îl apucase cu putere de mijloc aruncîndu-i mîna peste umărul ei liber. El atîrna astfel, agățat de dînsa, gata să se prăbușească la fiecare pas.

Șalupa se întorsese cu șlepul din cursa obișnuită și, fără să ție seama de primejdia unui atac aerian, începuse din nou îmbarcarea. Înțelegînd acest lucru, Ivan Ivanovici se amestecă în mulțime, hotărît, ca la el la spital. Cînd o văzu în apropiere pe Varea, privi cu bucurie chipul ei cu bărbia ovală și cu ochii migdalați ce străluceau în întuneric. Buzele ei, puternic conturate, arătau ostenite și o încăpățînare aproape răutăcioasă se zugrăvise pe ele.

— Varenka! — spuse Ivan Ivanovici cu o voce devenită deodată tristă și tremurătoare.

Varea tresări și ea, dar atenția ei era concentrată în acea clipă asupra unui mic obstacol pe care-l trecea rănitul condus de ea; trebuia să păsească de pe marginile ridicate ale schelei debarcaderului în șlep. Ivan Ivanovici întinse mîna s-o ajute. Ei conduseră împreună pe ostașul slăbit de eforturile făcute și-l așezară și abia atunci Varea îl privi pe doctor, deschis și simplu de parcă nimic nu s-ar fi întîmplat, de parcă se despărțiseră abia ieri și întîlnirea lor ar fi fost inevitabilă.

— Am știut că am să te întîlnesc! — spuse fata cu o voce răsunătoare dar lipsită de veselie. — Dragă Ivan Ivanovici, cît e de îngrozitor cînd e război!

— Te-ai temut acum? — izbucni el cu o caldă compătimire.

— Foarte tare. Inima îmi bătea așa de tare de credeam c-o să-mi spargă pieptul! Nu mă pot obișnui deloc cu bombardamentele. — Varea zîmbi stingaci. — Și doar lunt deocamdată în spatele frontului. Lucrez acum la punctul de evacuare care deservește trecerea peste fluviu. Cînd au bombardat prima oară, mă uitam chiar cu oarecare curiozitate: tot cerul era cuprins de lumini frumoase, apoi, alături s-a sfărîmat un șlep și oamenii începură să se înece. Am cules atunci douăzeci și șase de oameni. Mai întîi le-am aruncat tot ce se nimerea la îndemînă, iar după aceea i-am tras pe bord. Dar de atuncea mă tem... Aoleu, am de lucru! — sări Varea spre debarcader, dar se opri și, cu vocea ei de odinioară, gingașă și sfioasă, spuse: — Sărută-mă, poate că n-o să ne mai vedem.

Ivan Ivanovici o îmbrățișă în tăcere și, cu un simțămînt de recunoștință și grijă, o sărută pe buze. Ochii ei strălucitră vii lîngă chipul lui, ea se lipi de pieptul lui pentru o clipă, dar se smulse numaidecît, grăbindu-se spre țărm de unde se aduceau fără încetare răniți.

Două sute de martori

„Două sute de martori" — astfel este intitulată cartea tipărită în anul 1953 în limba ucraineană de către editura „Radianski pismennik". — Această carte interesantă, apărută sub îngrijirea lui I. Telman, cuprinde scrisorile și declarațiile locuitorilor din regiunile apusene ale Ucrainei, nevoiți odinioară, din cauza mizeriei și a lipsei de pămînt, să părăsească ținuturile natale și să-și caute mijloace de existență în America.

Antreprenorii, vînători de brațe de muncă ieftine, promiteau țăranilor ucraineni munți de aur ridicînd în slăvi „libertățile democratice", bunătatea și generozitatea bossilor americani.

Lipsă de drepturi, mizerie, șomaj, istovire, boli, iată ce au găsit în S.U.A. oamenii muncii din regiunea Transcarpatică, Galiția, Volinia. Mulți dintre ei nu și-au mai revăzut patria, rudele, pentrucă și-au distrus sănătatea muncind în uzine, în mine, la marile ferme agricole. Alții, după ce au cunoscut din plin chinurile șomajului și ale lipsei de drepturi, au reușit să se smulgă din „paradisul" american și să se întoarcă acasă.

In acest reportaj este prezentată viața cîtorva locuitori din regiunea Transcarpatică, care s-au întors de pe meleagurile străine și trăiesc fericiți în Țara Sovietică.

In chenare sînt publicate extrase din cartea „Două sute de martori".

Ziua de azi a lui Ivan Lendel

Ivan Lendel termină de istorisit povestea vieții sale în America. Cu prețul unor eforturi uriașe a reușit să strîngă bani de drum. Cînd s-a întors, în 1931, n-avea nici bani, nici casă. Moșierul Weibergarn s-a „milostivit" de el și i-a vîndut în rate un petec de pămînt pe care a reușit în cele din urmă să-și clădească o căsuță...

Iată, însă, cum trăiește astăzi țăranul Ivan Lendel. El este comunist, președintele colhozului „Stalin" — unul din cele mai bogate colhozuri din regiunea Transcarpatică.

Toată gospodăria colhozului a fost creată sub conducerea omului care a muncit pe vremuri pentru bogătașii americani și localnici... După ce ne arată domeniile colhozului, Ivan Lendel își luă rămas bun de la noi. Trebuia să plece la comitetul raional de partid.

La plecare Lendel ne-a spus:

— Notați-vă un lucru: în trecut două mii de hectare din pămîntul colhozului aparțineau unui mare moșier. Da, da, chiar lui Weibergarn, la care am muncit trei ani de zile cînd m-am întors din America, pentru ca să primesc un petec de pămînt.

„Din cei 8 ani pe care i am petrecut în America, am fost șomer 60 de luni

În acest timp, de multe ori voiam să mă smulg din „paradisul" american, îmi lipseau însă bani de drum. Deseori îmi venea în gînd să mă sinucid..."

Ivan LENDEL

Mihailo Mitrovka, acasă

„Am muncit timp de 20 de ani în minele Americii. Stors de puteri, hătrîn și bolnav am fost aruncat din mină. Flămînd și jignit pînă-n adîncul sufletului am revenit acasă"

Mihailo MITROVKA

Bătrînul miner, gonit de stăpînul său și-a găsit de lucru în regiunea Transcarpatică Sovietică. Mitrovka este paznic la ferma pentru creșterea porcilor „Sovetskoe Zakarpatie" din satul său natal Russkie Komarovți. El este unul din oamenii cei mai respectați din colhoz, iar munca îi asigură o viață îmbelșugată în sînul familiei.

In casa natală

Petro Stegun, un tînăr muncitor din satul Srednii, avea un singur vis: să-și construiască o casă nouă în locul vechiului bordei părintesc.

Acest vis l-a făcut să traverseze oceanul și să ajungă în America. Tot pentru realizarea acestui vis el a coborît să muncească în mină. El trăia doar cu un singur gînd: să se întoarcă acasă și să ofere adăpost copiilor și tinerei sale soții...

„La mina „West-Company" unde am lucrat, exista un sistem special pentru jefuirea muncitorilor. Eu, de pildă, încărcam cărbunele. Mi se plătea după numărul vagonetelor încărcate. Dacă controlorul găsea printre cărbuni fie și o singură bucată de steril, nu mi se plătea nici un ban pentru un vagonet ce cîntărea aproape o tonă. Dar cum puteam evita acest lucru, dacă în mină era întuneric — beznă?

...Cînd am îndrăznit să protestez împotriva unui lucru atît de nedrept mi s-a răspuns: „Ai mulți înlocuitori la porțile minei".

Petro STEGUN

Petro Stegun a fost nevoit însă să înmormînteze acest vis în adîncurile pămîntului american. El s-a întors în regiunea natală și mai sărac decît plecase.

Și iată că acum în locul unde se afla vechiul bordei al tatălui său se înalță o casă nouă, luminoasă și confortabilă. Ea n-a fost construită cu banii cîștigați din greu la mina asociației „West-Company", ci cu aceia proveniți din zile-muncă prestate în colhozul „S. M. Kirov".

Acest colhoz este vestit în întreaga regiune Transcarpatică. În ville lui cresc cunoscutele specii Riesling, Muskat, Furmint, din care se fabrică vinuri șampanizate. Pe cîmpiile sale mănoase se cultivă grîu și tutun de cea mai bună calitate. În cursul acestui an, colhozul în care muncește Petro Stegun a obținut un venit de 1.700.000 de ruble.

În cursul anului trecut în sat au fost clădite 9 case noi, printre care și casa lui Petro Stegun.

În ziua cînd l-am vizitat, se făceau pregătiri pentru o masă îmbelșugată. Elena Stegun scotea tocmai din cuptor niște pirogi, iar nepoții săi Miron și Sașa au „luat prima probă". După aceea, toți membrii familiei au luat loc în jurul mesei.

Tinerețea lui Vasili Iurociko

„Viața mea în America a început în felul următor: aproape o lună de zile am hoinărit fără lucru prin Philadelphia și am nimerit în închisoare pentru „nerespectarea ordinei"... împreună cu cîțiva șomeri am dormit pe o bancă în parc. Am părăsit închisoarea vara. Am aflat pe atunci că e nevoie de muncitori pe plantațiile de bumbac din Sud. Am nimerit pe moșia unui „Landlord" în apropierea orașului Memphis de pe Mississipi... Munceam cîte 16 ore din 24. Dormeam cu toții de-a valma într-un șopron unde moșierul își ținea iarna vitele.

Vasili IUROCIKO

Acum, Vasili Iurociko are 63 de ani. El muncește cu o deosebită energie ca brigadier în colhozul „30 de ani de la înființarea Armatei Sovietice". Vasili Iurociko și-a construit o casă nouă, a cumpărat o mulțime de cadouri pentru copii și nepoți.

Maria și Elena, fiicele mai mari ale lui Vasili Iurociko sînt învățătoare, Anna și Elizaveta muncesc în colhoz, Vasili, fiul lui, este revizor la banca din Ujgorod, iar fiul cel mai mic, Ivan, învață în clasa a opta.

Vasili Iurociko înconjurat de cei tineri se simte la rîndul său tînăr și puternic.

Două destine

„Dragă Anna,

Aceste cuvinte sînt scrise de un cunoscut de-al meu cărula îl dictez. El a primit pașaportul sovietic și se întoarce în curînd în țara sa natală. Tot el îți va da această scrisoare...

Îți comunic Anna, că Iuri Verbici, fratele tău și soțul meu, nu mai este în viață... Într-o dimineață Iurko a plecat la lucru, la rampa unei stații de cale ferată și nu s-a mai întors. L-am găsit lîngă terasament. Murise cărînd saci cu cereale, prea grei pentru puterile lui..."

Noiembrie 1949. Altuna Statul Pennsylvania-S.U.A.

Au trecut cinci ani din ziua cînd Anna Verbici din satul Dubrovka a aflat vestea tristă despre moartea fratelui său. Și acum Anna Verbici poartă doliu după Iurko și acum mai aude ea glasul lui disperat venind de dincolo de ocean.

Iurko Verbici a plecat cu familia sa în S.U.A. să cîștige o bucată de pîine. Acolo și-a găsit moartea lăsîndu-și soția și cei trei copii lipsiți de mijloace de existență.

V. VIKTOROV

Cei doi Pîpini—tatăl și fiul

Iuri Pipin s-a întors în patrie în 1948, după ce a trăit 20 de ani în Canada și Statele Unite. El a plecat acolo tînăr, plin de puteri și aceste puteri i-au fost stoarse an de an de către companiile și concernele din țările capitaliste. Pipin a muncit la construcția de drumuri, la o fabrică de cherestea, la uzinele de armament și fermele chiaburilor. Acasă a venit însă tot atît de sărac după cum plecase.

Iuri Pipin s-a reîntors în satul Klocianovo, tocmai în perioada cînd se organiza colhozul și Pipin a devenit unul din întemeietorii săi.

„În toți anii petrecuți dincolo de ocean am avut de lucru în permanență doar în timpul războiului. Dar iată că războiul s-a terminat, multe fabrici și-au închis porțile și muncitorii au început să cutreere orașele în căutare de lucru. Și pe mine mă aștepta aceeași soartă dacă nu mă întorceam în regiunea Transcarpatică, care a devenit liberă, sovietică"

Iuri PIPIN

În primul an de muncă în colhoz, Pipin a cîștigat tot atîta cît cîștiga în America în 5 ani. Dar nu numai în asta consta bogăția lui Iuri Pipin — noul cetățean sovietic. Acasă îl aștepta o mare bucurie. Fiul său Andrei, pe care-l lăsase mic de tot, a terminat școala, a învățat limba engleză și a devenit profesor. În prezent Andrei Pipin își termină studiile urmînd secția prin corespondență a Institutului de limbi străine din Kiev.

— Fiul meu, alci în Uniunea Sovietică — spune Iuri Pipin — a învățat limba engleză mult mai bine decît am învățat-o eu în America în decurs de 20 de ani...

Am muncit timp de 12 ani în minele firmei „Erik" în apropierea Pitșburgului și în toți acești ani am fost un simplu salahor. În fața minei de dimineață pînă noaptea tîrziu se îmbulzeau oamenii. Unii din ei veneau și cîte o sută în speranța de a prinde de lucru, alții, concediați din cauza slăbiciunii sau a bolii se adăposteau lîngă zidurile administrației așteptînd mila tovarășilor care mai munceau încă.

Această stare de cumplită mizerie în care se aflau minerii concediați era deosebit de răspîndită nu numai la Pitsburg ci și în întreaga Americă.

Mihailo POJO

1.000 zile-muncă

Mihailo Pojo, un om voinic, rumen la față, care a trecut de șaptezeci de ani, arareori poate fi găsit acasă. Toată ziua și-o petrece pe cîmp. Puțini se pot compara cu el. De cîțiva ani bătrînul Pojo se află printre fruntașii colhozului „Kirov" și acum el are 560 zile-muncă. Chiar și fiul său, fînărul Mihailo Pojo, un muncitor excelent nu e în stare să-l întrecă. Ei au totalizat peste 1.000 zile-muncă și au primit aproape 9.000 ruble în bani, 15.000 kilograme de grîu și multe alte produse.

Pe cei doi Pojo, tatăl și fiul, i-am întîlnit dis-de-dimineață în curtea colhozului. Caii erau înhămați: era timpul să plece la cîmp.

Scrisoarea

Evghenia Viktorova, termotehniciană de la depoul de cale ferată Moscova-Riezan, este unul din cei peste 120.000 de specialiști care, la chemarea Partidului Comunist, au plecat să lucreze în agricultură. Nu demult, ea a scris tovarășelor ei de muncă de la depou, povestindu-le activitatea și viața ei la țară.

— Dragile mele Vera, Lida și Liuda! — scrie Evghenia Viktorova. *— Vă rog să mă iertați că nu v-am scris pînă acum. N-am avut timp. Au trecut 6 luni de cînd m-am despărțit de voi. Nu e mult, însă în viața mea s-au produs atîtea schimbări, că nu aș izbuti să vi le înșir pe toate.*

Vă mai amintiți ce-mi spuneați atunci cînd m-am hotărît să plec la țară: „Ce ai să faci tu, o termotehniciană, la țară? Doar specialitatea ta e din domeniul industriei!" Trebuie să recunosc că și eu mă cam îndoiam că o să fiu de folos S.M.T.-ului.

Am intrat foarte emoționată în biroul S.M.T.-ului Ulianovsk, raionul Bronnițki. Directorul stațiunii de mașini și tractoare, Nikodim Alexandrovici Kolokolnikov, m-a întîmpinat însă prietenos, s-a interesat ce făceam la depoul de locomotive și cu ce fel de cazane am avut de-a face.

Nikodim Alexandrovici a întins pe masă o planșă mare.

— Iată planul nostru S.M.T. care se construiește acolo, pe deal, lîngă pădure — spuse dînsul. — Priveșteți. Aici, se vor ridica mari ateliere de reparații, cu ferestre cît pereții. Aici vor fi remize pentru tractoare și mașini agricole, ateliere de strungărie și lăcătușerie. Dincoace va fi biroul nostru administrativ, iar dincolo, Evghenia Dmitrievna — a spus Kolokolnikov —, s-a și construit o sală cu trei cazane mari. Aceasta este gospodăria d-tale. Dar trebuie să muncești nu numai la S.M.T. ci și în colhozuri, unde se construiesc răsadnițe încălzite artificial.

Pînă să intre în funcțiune noul S.M.T., am fost trimisă în colhozul „Borei", unde se construiau răsadnițe.

În fața mea, s-a pus temelia sălii cazanelor. În fața ochilor mei, se trăgeau țevi de canalizare și conducte de încălzire și a început montarea cazanelor. În calitatea mea de termotehnician, mi se cereau indicații și sfaturi.

Gospodăria de răsadnițe cu încălzire centrală cu aburi din colhozul „Borei" e o adevărată fabrică de legume timpurii. Răsadnițele ocupă o suprafață de 333 m.p. Erau la început 1 500 de rame de răsadnițe; numărul lor avea să sporească la 3.000. Aici se cultivă ridichi, ceapă, castraveți, roșii, răsaduri de varză. Le veți minca de vreme de tot, și atunci amintiți-vă de noi.

A treia sală de cazane pe care trebuie s-o supraveghez se află în colhozul „Novîi puti" (în satul Miheevo); și acolo se fac instalații de răsadnițe. Precum vedeți, fetelor, am multe treburi — și treburi interesante, care te atrag. Trăiești și muncești visînd să realizezi lucruri mari. Nu vă puteți închipui ce schimbări s-au petrecut la țară, numai în cîteva luni! Peste tot se construiește: se ridică clădiri importante, noi ferme zootehnice, unde toate procesele cu mare volum de muncă vor fi mecanizate, se trag țevi pentru canalizare. Și simți o mare bucurie participînd la toate aceste acțiuni.

Cred că ați citit că peste 120.000 de specialiști au venit să muncească în S.M.T.-uri. Alexandr Alexandrovici Maxim, care se ocupă cu mecanizarea proceselor cu volum mare de muncă din agricultură, a sosit și el de curînd din Moscova, unde a lucrat ca inginer-constructor la uzina de macarale cu turelă. El a pornit gospodărește la lucru, fiindcă mai mare dragul să-l privești. Transformă răsadnițe, instalează noi adăpătoare automate și repară pe cele vechi, mecanizează mulsul vacilor, montează mașini de sfărîmat turte oleaginoase, se pregătește energic pentru munciile de primăvară.

Noi căutăm să introducem în practica muncii S.M.T.-urilor și în satul colhoznic tot ce-i mai bun din experiența dobîndită în industrie, tot ce poate fi aplicat în agricultură. În prezent, aici se simte nevoia de oameni cu diferite profesiuni, chiar și de fochiști. Cine ar fi putut crede că la țară va fi nevoie de fochiști?

Dar vă scriu numai despre treburi, și voi, desigur, vreți să știți cum mi-am aranjat viața mea de toate zilele. Ei bine, aflați că mi-am organizat viața mulțumitor. Pentru specialiștii noi sosiți se construiesc case frumoase și în curînd se vor da în folosință o casă de locuit cu cîteva apartamente și un corp de case pentru cămin. Sper să primesc atunci și eu o locuință. Primăvara o să primim fiecare parcele pentru grădină. Vreau să-mi plantez și eu o livadă cu meri, vișini, căpșuni. Veniți aici, dragile mele, la vară, cînd veți lua concediu. Vom face împreună dulceață, ne vom scălda în riul Moscova, vom culege poame și ciuperci.

Pe lîngă S.M.T se construiesc trei cămine, o baie, o cantină, case cu apartamente confortabile, o casă de cultură, o școală, precum și o grădiniță de copii care pentru mine are multă însemnătate. La vară, soțul meu — care își termină stagiul militar — va veni să lucreze și el aici, la S.M.T. Atunci o vom lua și pe Mașenka, fetița noastră — care acum locuiește la bunica ei — și vom locui cu toții laolaltă.

Fetele mele dragi, nu prea am reușit să vă povestesc tot ce am vrut. Veniți aici și veți vedea singure cum trăim și cum muncim!

Horticultorii de la „Kirov"

În primăvara timpurie a anului 1949, într-una din suburbiile Leningradului au venit muncitorii de la uzina „Kirov", aducînd cu ei compasuri de lemn și tot felul de alte instrumente.

— Iată, aici va fi grădina noastră — rosti cel mai în vîrstă dintre ei, făcînd cu mîna un gest larg.

Astfel, cu cîțiva ani în urmă, cu îndrăzneala care-i caracterizează, cei de la „Kirov", trasatori și muncitori de la laminoare, strungari și muncitori de la macarale, funcționari, ingineri și tehnicieni, cu toții împreună au pus bazele unei grădini colective de pomi fructiferi.

Pe Viktor Zaharovici Jigunov, inginerul tehnolog, prietenii îl numesc în glumă „istoriograful" acestei livezi.

— Iată, priviți aici. Și povestitorul deschise ca pe o carte două foi de placaj, pe care este lipit planul-schemă al livezii.

— Aici vedeți totul, ca în palmă... Ne-am întins departe. Livada noastră ocupă cincizeci de hectare între stațiile Dacinoe și Ligovo. Am început de la douăzeci și cinci, iar acum vom ajunge la șaptezeci și cinci de hectare. Dintru început au fost optzeci de oameni, iar acum lucrează la ea sute de muncitori de la „Kirov".

— Socotiți averea noastră — spune Jigunov — Meri — peste opt mii. Și observați, vă rog, că fiecare al nouălea măr dă roade. Vișini, pruni, cireși — peste șase mii. Coacăză neagră și roșie — cam vreo douăzeci și cinci mii de tufe. Avem niște fragi delicioși!

Strungarii Ivan Vatura și Petr Surkov, inginerii Stepan Belaniuk, Gheorghi Kostin, zeci de alți salariați ai uzinei „Kirov" amatori de livezi, flori și albine au venit în fiecare săptămînă să studieze la Casa de cultură „Gaz" a uzinei. La cursuri, ei s-au familiarizat cu bazele agrobiologiei miciuriniste, cu experiența înaintată a horticulturii, floriculturii și apiculturii. Colaboratorii științifici ai Institutului de cultură a plantelor agronomii, specialiștii de la universitate i-au învățat cum să cultive plantele fructifere, cum să îngrijească o livadă tînără și cum să ducă lupta împotriva dușmanilor plantelor. Astfel, colaborarea creatoare a celor de la „Kirov" cu savanții-metalurgiști, savanții-constructori de mașini a fost completată de prietenia cu savanții-cultivatori de plante.

★

Grădina de pomi fructiferi a uzinei „Kirov" este cea mai mare dintre cele șaptezeci grădini ale uzinelor din Leningrad. Aceste livezi vor deveni într-un viitor apropiat adevărate grădini cu pomi fructiferi și se vor uni cu livezile colhozurilor și sovhozurilor din jurul orașului, formînd împreună cu acestea un inel verde compact.

Însămînțarea cerealelor în rînduri încrucișate în diagonală

În complexul de măsuri pentru obținerea de recolte sigure și îmbelșugate, un loc important îl ocupă metoda de însămînțare.

Cînd se însămînțează în mod obișnuit cu semănători cu distanță de 15 cm. între rînduri, unele plante le înnăbușe pe altele, iar între rînduri cresc buruieni care consumă multă umezeală și substanță hrănitoare. În prezent, se practică pe scară largă semănatul în rînduri încrucișate cu semănătorile obișnuite. semănatul făcîndu-se mai întîi de-a lungul apoi de-a curmezișul cîmpului. Această metodă, care contribuie la o distribuire mai uniformă a semințelor, are și o lipsă: agregatul de semănat trecînd de-a lungul arăturii nu asigură acoperirea uniformă a semințelor în stratul umed.

Sovhozul cerealier din Țelina, regiunea Rostov, decorat cu Ordinul Lenin și alte cîteva sovhozuri aplică de mai multă vreme cu succes metoda de însămînțare a cerealelor în rînduri încrucișate în diagonală. Această metodă prezintă o serie de avantaje în comparație cu alte metode. Ea economisește timp și carburanți. Direcția rîndurilor pe diagonală are drept urmare acoperirea semințelor cu pămînt la o adîncime mai uniformă. Din practica de mai mulți ani a sovhozului din Țelina, rezultă că s-a obținut prin aplicarea acestei metode un spor la recoltă de peste trei chintale de cereale la hectar.

Care este tehnica însămînțării în rînduri încrucișate în diagonală? Tot cîmpul se împarte în pătrate. În colțurile pătratelor, se pune cîte un jalon, alternativ la o margine și la alta a cîmpului, pe lungimea lui. Pentru ca primul drum al agregatului de însămînțare să fie în linie dreaptă, se așează cîte un jalon sau două pe linia diagonală a fiecărui pătrat. Agregatul de însămînțare își începe drumul de la un colț sau altul al marginii transversale a cîmpului, pe diagonala marcată, orientîndu-se după jalonul așezat în colțul pătratului. La o distanță pînă la jalon egală cu jumătate din lățimea agregatului, acesta se întoarce pe diagonala marcată a pătratului următor și înaintează pe diagonală spre al doilea jalon al acestui pătrat ș.a.m.d. Întrucît agregatul întoarce pe rînd cînd la dreapta, cînd la stînga, el este înzestrat cu un marcator pe ambele părți.

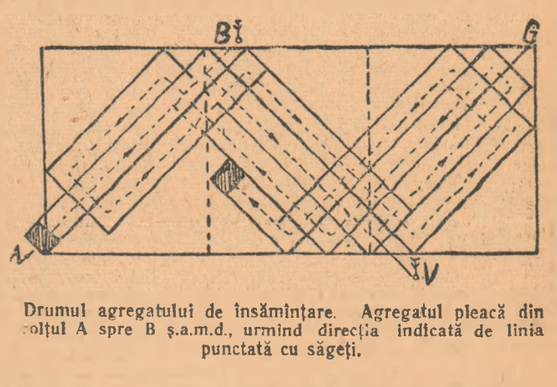

Drumul agregatului de însămînțare. Agregatul pleacă din colțul A spre B ș.a.m.d., urmînd direcția indicată de linia punctată cu săgeți.

La sfîrșitul fiecărei diagonale, coturile pe diagonala pătratului următor ies în practică ovale, semănătorile nu sînt oprite, agregatul se află tot timpul în stare de funcționare. La mișcarea în sens invers a agregatului, însămînțarea se face alături de prima urmă a semănătorilor, dar începînd cu a doua trecere a agregatului, la întoarcerea pe diagonala pătratului următor, se întretaie suprafața însămînțată ulterior. La sfîrșit, agregatul însămînțează toate marginile cîmpului. Prin această metodă, se economisește mult timp, deoarece agregatul face mult mai puține treceri în gol. În timp ce prin metoda de însămînțare în rînduri încrucișate de-a lungul și de-a curmezișul cîmpului, agregatul trebuie să facă la marginile cîmpului patru întoarceri în gol, la însămînțările în rînduri încrucișate în diagonală se face o singură întoarcere — atunci cînd semănătorile sînt alimentate cu semințe la locul unde începe însămînțarea. S-a calculat că timpul cheltuit pentru însămînțarea unui hectar prin metoda în rînduri încrucișate în diagonală este cu 15 la sută mai redus decît atunci cînd însămînțările se fac după metoda obișnuită în rînduri încrucișate.

Iată cum se organizează în sovhozul cerealier din Țelina alimentarea cu semințe a semănătorilor. Spre centrul marginii transversale a cîmpului care trebuie însămînțat, se aduce o remorcă cu o capacitate de 3 pînă la 5 tone. Semințele se aduc cu autocamioanele de la sediul central și se toarnă în remorcă. Rezerva de semințe din remorcă se completează mereu, ca să nu se provoace opriri în timpul însămînțării. Semințele din remorcă se încarcă apoi în saci, care se așează pe așa numitul transportor de semințe. Pentru umplerea sacilor cu semințe și transportul lor la agregat cu carul cu boi, sînt suficienți doi muncitori.

Atunci cînd se face semănatul în cruce sub unghi drept, alimentarea cu semințe trebuie să se facă pe ambele laturi ale cîmpului, ceea ce constituie un neajuns. La semănatul în cruce obișnuit, multe gospodării mărește norma de semințe cu 10—15 la sută față de norma stabilită pentru raionul respectiv. În sovhozul Țelina, la semănatul în cruce în diagonală se folosește norma stabilită pentru semănatul în rînduri.

Specialiștii și practicienii sovhozului cerealier din Țelina s-au convins că noua metodă de însămînțare asigură o distribuire uniformă și nu prea deasă a semințelor pe suprafața de hrănire, o acoperire mai uniformă cu pămînt a semințelor și, prin urmare, o mai bună și mai uniformă răsărire a plantelor.

Rezerve noi

Cînd am început să discutăm problema folosirii suprafețelor de producție, părea că această rezervă nu poate spori simțitor producția; socoteam că utilajul nostru fiind instalat după ultimele reguli ale tehnicii și protecției muncii, micile suprafețe libere care se mai puteau realiza nu aveau cine știe ce importanță.

Totuși, noi am verificat atent fiecare metru pătrat din clădirile principale. La început, am rezolvat simplu de tot această problemă: am evacuat tot ce era „străin" și n-avea legătură directă cu procesul tehnologic al secției. De exemplu, am mutat în secțiile auxiliare atelierele de tîmplărie și de ascuțit, și cu toate că toată producția auxiliară s-a mutat în alte clădiri, s-au eliberat prea puține suprafețe. Atunci, am început să cercetăm cum erau instalate mașinile și, spre mirarea noastră, am dat de noi posibilități.

În secția de tuns și plușat, mașinile fuseseră instalate destul de distanțat, încît țesăturile trebuiau să fie transportate manual de la o mașină la alta. O muncitoare transporta într-un schimb cîteva tone de țesături. Noi ne-am obișnuit cu această stare de lucruri și niciodată nu ne-am gîndit s-o schimbăm.

Și iată că a fost deajuns să cercetăm mai bine, ca să observăm că mașinile puteau fi mutate, apropiate, că se puteau introduce unele dispozitive, încît în această secție au încăput încă 3 mașini, și s-a mecanizat transportul țesăturilor. După mutarea mașinilor, muncitoarele puteau să deservească nu două mașini, ca mai înainte, ci 5, iar productivitatea muncii lor a sporit simțitor.

Mașinile de semitort nu erau egale ca forță, deoarece numărul fuselor varia adesea de la mașină la mașină. Mașinile diferau de asemenea prin lungimea lor. Acolo unde erau instalate mașini mai scurte, erau libere suprafețe mici, de 2—3 m. Raționalizatorii au propus folosirea acestor suprafețe. Mașinile de semitort pot fi prelungite adăugîndu-li-se alte secțiuni. Am primit astfel de mașini de la o fabrică. Le-am demontat pe secțiuni și am adăugat noi secțiuni la mașinile noastre care erau mai scurte. Astfel, nu numai că am folosit în mod rațional suprafața liberă, dar am și redus marșrutul de deservire. Atenția muncitoarelor se concentrează acum pe un sector mai limitat, iar mașinile au mai puțini timpi morți.

Toate acestea au dat colectivului nostru posibilitatea să instaleze suplimentar în atelierele principale 67 de mașini diferite și să sporească simțitor producția.

Dacă mai înainte colectivul producea la metru pătrat de suprafață productivă cîte 2,16 tone de fir, acum produce 3,02 tone; cantitatea de pînză nealbită a sporit de la 3.840 m. la 5070 m; țesăturile fasonate au sporit de la 19.600 la 29.170 m.

Acum, raționalizatorii noștri, sub conducerea laureatului Premiului Stalin, Fantin Dmitrievici Levkoev, introduc banda rulantă la ambalarea firelor.

Ambalatul firelor este o operație foarte complicată. Muncitoarea trebuie să lucreze stînd tot timpul aplecată, astfel că obosește. Banda rulantă îi va da posibilitatea să lucreze șezînd și o scutește de transportul și ridicatul coșului cu fuse. Productivitatea crește de cîteva ori. În afară de aceasta, banda rulantă va reduce de 3 ori suprafața necesară depozitului.

Noi vom introduce și alte inovații, care ne vor ajuta să folosim cît mai bine suprafețele de producție, să ușurăm munca muncitorilor și să sporim producția.

M. JIGARIOVA

președinta comitetului de întreprindere de la Combinatul de țesături melanj din Kurovsk

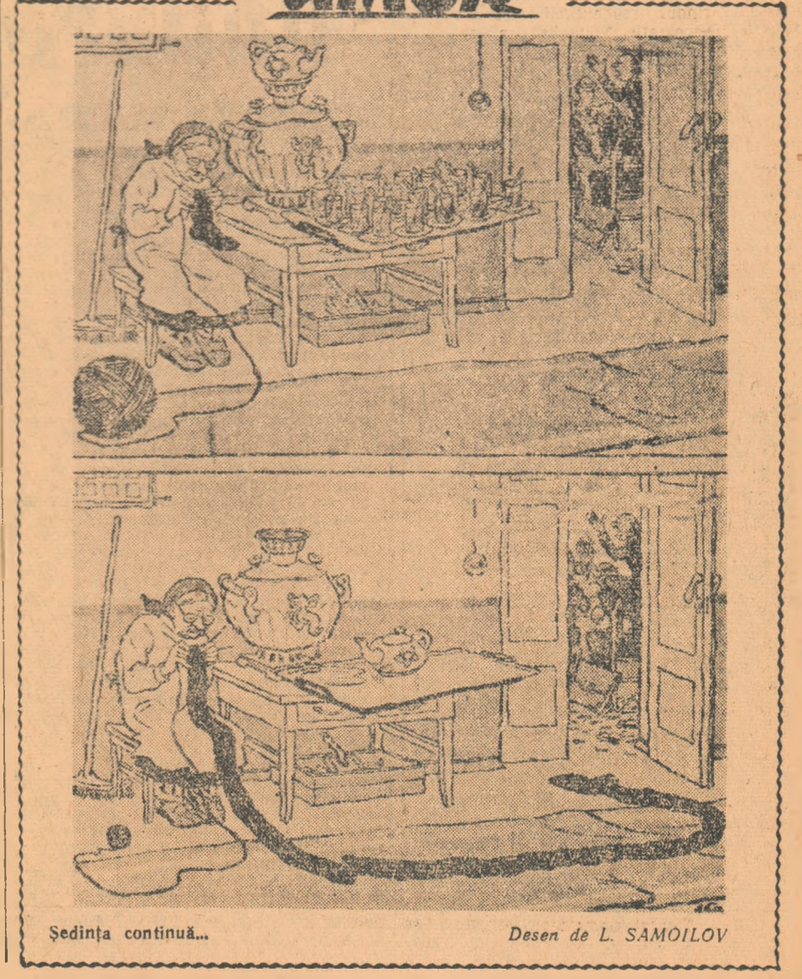

Ședința continuă...

Desen de L. SAMOILOV

Cum se „pregătește" Pentagonul pentru conferința de la Geneva

Pînă la conferința de la Geneva a rămas mai puțin de o lună. Se știe că la această conferință urmează să fie discutate două probleme însemnate: reglementarea pașnică a problemei coreene și restabilirea păcii în Indochina. Dar presa de peste hotare relatează noi și noi fapte dovedind că S.U.A. își concentrează atenția nu asupra problemelor păcii, ci asupra continuei **extinderi a războiului** în Indochina.

Bine-informatul observator al ziarului „New York Times", Reston, comunica la 22 martie din Washington că grupul unit al șefilor de state majore ale S.U.A., examinează în prezent, împreună cu secretarul de stat Dulles, o serie de probleme legate de războiul din Indochina. Este suficient să luăm cunoștință de aceste cîteva probleme pentru a înțelege limpede cît de fățiș se desfășoară pregătirile în vederea imixtiunii directe a S.U.A. în războiul din Indochina.

„În aer au fost utilizați piloți americani și aviației civile".
(Fotografie și text din revista americană „United States News and World Report")

Iată problemele care, potrivit afirmațiilor lui Reston, sînt discutate la Pentagon (Ministerul de Război al S.U.A.) în preajma conferinței de la Geneva: problema trimiterii imediate în Indochina de bombardiere și avioane de transport americane; problema pregătirii, la bazele americane din Filipine, a unui număr mai mare de aviatori din rîndul militarilor baodaiști; problema creării unui „corp internațional de aviatori", care se vor angaja în serviciul francezilor, sau în serviciul „guvernului" lui Bao Dai. Trebuie să spunem că acest sau are un tîlc deosebit. Acest sau înseamnă că clica militaristă americană, care își masca pînă acum amestecul în treburile Indochinei cu ajutorul așa-numitului „ajutor" acordat Franței, trece astăzi, mult mai fățiș, la o participare directă în război, creînd acel „corp internațional" pe lîngă marioneta Bao Dai, adică în afara Franței. Pentru a nu lăsa nici o umbră de îndoială asupra acestui lucru, „New York Times" subliniază că „corpul internațional va fi finanțat direct de Statele Unite".

Ziarul scrie, în continuare, că grupul unit al șefilor de state majore examinează, împreună cu Dulles, problema presiunii ce trebuie exercitată asupra Franței cu scopul de a „convinge pe francezi să permită Statelor Unite să dea ajutor (?!) în acțiunea de pregătire militară a vietnamezilor". Dar, după cum relatează ziarul, generalul Ely, șeful Marelui stat major al forțelor armate franceze, care se află la Washington (la 22 martie, Ely a avut o întrevedere cu Eisenhower și cu amiralul Radford, președintele grupului unit al șefilor de state majore ale S.U.A.) „se opune încă cu hotărîre acestei politici. El socotește că Franța poartă răspunderea desfășurării războiului și că ea nu poate recunoaște că este incapabilă să pregătească pe vietnamezi așa cum ar putea s-o facă Statele Unite".

Folosind greaua situație economică a Franței, Pentagonul încearcă să îndepărteze comandamentul francez de la conducerea războiului din Indochina. În acest scop, se pretextează că „la Washington se observă tendința de a se concentra atenția asupra ușurării poverii ce apasă asupra francezilor prin întărirea armatei vietnameze (adică baodaiste), precum și prin căutarea căilor și mijloacelor necesare pentru aceasta".

După cum se știe, asemenea tentative de a face în mîinile lor „întăririle" armatelor-marionetă nu sînt întreprinse pentru prima oară de cercurile cîrmuitoare americane, care le consideră ca fiind cel mai simplu mijloc de a lua în propriile lor mîini conducerea tuturor afacerilor Indochinei.

Declarînd, în chip demagogic, că S.U.A. și-ar fi asumat, chipurile, sarcina „de a ușura povara ce apasă pe francezi", persoanele oficiale ale S.U.A. subliniază totodată că acum nici nu poate fi vorba de ieșirea francezilor din războiul din Indochina. „Departamentul de stat și miniaterul apărării, — scrie Reston — sînt preocupate... de a reține (!) pe francezi în război".

Toate aceste fapte dovedesc că cercurile cîrmuitoare ale S.U.A. urmăresc un scop bine determinat: continuarea războiului din Indochina cu ajutorul soldaților francezi și asiatici, consolidarea pozițiilor lor economice și strategice în această regiune.

La conferința grupului unit al șefilor de state majore — la care a participat și Dulles — a fost de asemenea examinată problema posibilității „internaționalizării" războiului din Indochina pe calea supunerii spre discutare a acestei probleme în cadrul Organizației Națiunilor Unite. Pretextul invocat va fi „invazia comunistă în Laos" (așa numește presa americană statul Patet-Lao).

Washingtonul nu părăsește ideea repetării în Indochina a „variantei coreene", care nu a adus, după cum se știe, Statelor Unite nici glorie militară, nici glorie politică.

Reston avertizează însă că, în legătură cu această variantă, există cîtiva „dar". În primul rînd, Franța se opune „internaționalizării" războiului din Indochina, cercurile cîrmuitoare franceze înțelegînd că este foarte ușor să califici drept „invazie comunistă" mișcarea de eliberare națională din Patet-Lao, dar este cu neputință să o dovedești. În al doilea rînd, după cum remarcă „New York Times" însuși Departamentul de stat „nu este încrezător" că în Adunarea Generală a O.N.U. el va reuși să întrunească majoritatea de voturi „necesară întreprinderii unei acțiuni comune împotriva comuniștilor".

Este evident că problemele discutate la conferințe conducătorilor Pentagonului și celor ai Departamentului de stat nu au nimic comun cu interesele popoarelor Indochinei, nu au nimic comun cu cauza păcii. Măsurile elaborate de Pentagon amenință interesele naționale ale Franței, deoarece poziția ei internațională poate fi întărită — iar stabilitatea ei internă asigurată — numai prin obținerea unei înțelegeri privind încetarea focului și nu prin prelungirea războiului din Indochina.

În acest sens este semnificativă atitudinea observatorului american Bernard Foll, care a vizitat nu de mult Indochina. În articolul „O rezolvare în Indochina" publicat recent în revista americană „Nation" el pune întrebarea: Ce pot face francezii înșiși sau participanții la conferința de la Geneva pentru a asigura încetarea focului în Indochina? „Două alternative — scrie Foll — pot fi socotite excluse: victoria „totală" a francezilor și evacuarea însoțită de lupte.... Pentru obținerea unei victorii decisive ar fi necesare eforturi militare pe care Franța nu a putut să le întreprindă nici la începutul războiului și, desigur, nici nu le va putea întreprinde acum..."

Autorul ajunge la concluzia că „tratativele reprezintă" pentru francezi „singura rezolvare a problemei și că, după cum a propus Nehru, primul pas trebuie să fie încetarea focului".

Este de prisos să mai spunem că politica aventurilor militare desfășurată de S.U.A. duce la accentuarea încordării internaționale. Conferința de presă ținută de Dulles la 23 martie constituie încă o dovadă a faptului că S.U.A. nu intenționează de fel să contribuie la restabilirea păcii în Indochina. Cînd Dulles a fost întrebat dacă, și în viitor, politica S.U.A. va urmări o victorie militară în Indochina, Dulles a răspuns că nu există nici un motiv pentru a se renunța la planul Navarre. Potrivit spuselor lui Dulles, acest plan, calculat pentru o perioadă de doi ani, prevede obținerea unor rezultate militare hotărîtoare — dacă nu chiar o victorie deplină — în aproximativ un an. O asemenea poziție a Statelor Unite este privită de opinia publică ca fiind o tentativă de a îngreuna rezolvarea cu succes a problemelor înscrise pe ordinea de zi a apropiatei conferințe de la Geneva.

M. AFONIN

Necazurile d-lui Spaak

Se spune că tăcerea este aprobativă. Și liderul socialiștilor belgieni de dreapta Paul-Henri Spaak nu a suflat nici un cuvințel ca răspuns la o știre apărută cu cîtăva vreme în urmă în ziare, știre din care reieșea că el este unul dintre principalii acționari ai concernului „Fabrique Nationale d'Armes de Guerre" din Herstal, în apropiere de Liège.

În schimb, la conferința partidelor socialiste de dreapta ale țărilor apusene, care a avut loc la sfîrșitul lunii februarie la Bruxelles, erijîndu-se în apărător înfocat al politicii americane în Europa, Spaak a declarat următoarele — citām după comunicatul agenției Belga: „Ne rămîne o singură șansă — să acceptăm crearea comunității defensive europene".

Analizate împreună, aceste două fapte impun următoarea concluzie: apărarea de către Spaak a planuri'or „comunității defensive europene" se explică de asemenea și prin grija extrem de prozaică pentru urcarea la bursă a acțiunilor „Fabrique Nationale" — cel mai mare concern de armament din Belgia.

Cursa înarmărilor, accelerată potrivit ordinelor sosite de peste ocean, s-a dovedit un nesecat izvor de profituri pentru concernul „Fabrique Nationale" care, de mai bine de jumătate de veac, lucrează pentru război. În anul 1951, „Fabrique Nationale" a realizat profituri în valoare de 158.000.000 franci. În următorii doi ani, profiturile au crescut: întîi 181.000.000 franci, iar apoi 193.000.000. Și cu toate că generalul De Greef, ministrul apărării naționale a Belgiei, afirmă că asemenea profituri sînt, chipurile, ceva cu totul obișnuit, înalții acționari își freacă mîinile cu multă satisfacție.

Să dăm un alt exemplu. Cu cinci ani în urmă, acțiunile „Fabrique Nationale" erau cotate la bursă la un plafon de 600 de franci. În bilanțul pe 1948/949, se arată că firma „Fabrique Nationale" a plătit 65 de franci de acțiune cu ocazia împărțirii dividendelor. În anii următori, la împărțirea dividendelor o acțiune a primit întîi 122,5 franci, apoi 140, 175 și, în sfîrșit, 192,5 franci. Așa dar, în curs de cinci ani, fiecare acțiune a adus un cîștig de 695 franci, adică cu aproape 100 de franci mai mult decît valoarea ei din 1948.

Aceste date convingătoare le reproducem din ziarul belgian „Le Drapeau Rouge". „Nu vă mirați dar atunci cînd vedeți că unii oameni privilegiați — îi previne ziarul pe cititori — sînt adepți hotăriți ai reînarmării, ai „Europei unite" și ai creării comunității defensive europene"...

Spre sfîrșitul anului trecut, la bursa din Bruxelles, cursul acțiunilor „Fabrique Nationale" a început să urce vertiginos. În prima săptămînă a lui decembrie, cursul acestor acțiuni a crescut aproximativ de la 2.400 la 3.010 franci. Ce s-a întîmplat? Fusese confirmată oficial știrea că armata americană va studia arma automată belgiană tip „Fabrique Nationale" în scopul de a o adapta.

Se impune întrebarea: nu cumva magnații industriei de război din S.U.A. au hotărît să-și jertfească într-o cît de mică măsură interesele? Aș, de unde! Ele sînt interesate în producerea noului tip de armă belgiană, întrucît aceasta va utiliza cartușe americane.

Cîrdășia fabricanților de arme americani și belgieni dovedește că planurile „armatei europene" și „comunității defensive europene" sînt de folos doar cercurilor agresive internaționale și agenților plătiți.

=NOTE=

Osanale agresiunii

În Germania occidentală și în Austria (mai precis, în orașul Grațz) a apărut aproape în aceeași zi cartea „Adolf Hitler — prietenul tinereții mele". Ziarul austriac „Oesterreichische Volksstimme" scrie că autorul acestui panegiric fascist încearcă să convingă pe cititori că „Hitler mergea cu siguranță unui lunatec pe calea dinainte stabilită". E drept însă că autorul a preferat să treacă sub tăcere cum s-a sfîrșit această călătorie a lunatecului nazist și nenorocirile aduse poporului german și celui austriac de această călătorie.

Este semnificativ că săptămînalul „Welt und Sonntag", care apare la Hamburg, vorbește despre Hitler cam în același spirit. Săptămînalul scrie că Hitler a fost „unul din cei mai mari distrugători ai istoriei", dar aceasta se datorește „chemării" sale — „misiunea" lui consta în aceea de a „distruge lumea" care, chipurile, „nu mai era în stare să se ridice în apărarea sa". Și fițuica hamburgheză afirmă că drumul lui Hitler „a fost stabilit de sus", dar nu amintește de faptul că, datorită ajutorului Uniunii Sovietice, lumea s-a ridicat în apărarea vieții și a distrus agresiunea fascistă.

Nu întîmplător, atît calea lui Hitler, cît și calea „cancelarului" bonnist este prezentată ca fiind „stabilită de sus" — de „providență". Așa, de pildă, ziarul vestgerman „Die Welt" scrie cu toată seriozitatea că însărcinarea lui Adenauer este „venită de sus" și că tot de acolo el „este chemat să-și îndeplinească obligația asumată".

Nedîndu-se în lături de la nimic, presa reacționară bonnistă încearcă să justifice calea fascismului și a agresiunii pe care a pășit pe vremuri Hitler și pe care clica adenaueristă ar dori să împingă din nou Germania occidentală.

„Busola și farul"

Răpus de jale, funcționarul american sută-n sută Leslie Snowden Brady se tînguiește necontenit. În lungul său articol publicat în revista Departamentului de stat — „Foreign Service Journal" — el boicește e-șecurile suferite de propaganda americană pe arena internațională.

Brady deplînge răsunătoarele eșecuri ale propagandiștilor de peste ocean, care, după părerea lui, acționează fără cîrmă și fără pînze. „Lipsiți de un far care să ne indice propriul nostru viitor — recunoaște Brady — noi nu putem arăta calea altor popoare, oricît am insista spunînd că nouă înșine credem într-un asemenea far... Nouă înșine nu avem o mare încredere într-un viitor bazat exclusiv pe politica de forță și pe o propagandă obscurantistă".

Nenorocitul Brady deliberează zadarnic despre posibilitatea organizării unui program propagandistic salutar, care să fie de real folos Departamentului de stat. Propaganda americană a adoptat de multă vreme dolarul ca busolă și pe McCarthy ca far. Dar o asemenea busolă și un asemenea far duc numai la naufragiu.

Senatorul McCarthy — umbra fascismului deasupra Americii.

Muzică „concretă"

De curînd, amatorii de muzică din micul orășel vestgerman Donaueschiengen au aflat pentru prima oară ce înseamnă ultima expresie a modei decadente — „muzica concretă". Organizatorii reuniunilor muzicale (de la „Asociația prietenilor muzicii" și de la „Postul de radio de Sud-Vest") au oferit auditorilor ceea ce s-ar numi o trufanda deosebită: opera lui Pierre Schaeffer, care poartă pretențiosul titlul „Orfeu 53".

Caracterul concret al acestei „muzici concrete" s-a realizat cu ajutorul unui aparataj pentru înregistrarea sunetelor, aparataj care reproduce zgomotele de pe stradă, din metrou sau fabrică. Aceste sunete creau „fondul de zgomote", necesar acțiunii „operei".

După ce publicul și-a revenit puțin în fire, el a început să se apere cu hotărîre: huiduielile și risetele au început să se îmbine cu urletele tehnice ale „operei". Lucrurile s-au terminat printr-un scandal.

E semnificativ faptul că Pierre Schaeffer (care discret și modest, și-a botezat opera „spectacol liric") nu a putut să pună în scenă „Orfeu 53" la el în patrie, în Franța, deși una din societățile de radio a investit mulți bani în această „muzică concretă". Încercarea de a o lansa sub formă de „export" s-a dovedit a fi, spre cinstea locuitorilor din Donaueschiengen, tot atît de infructuoasă.

Un rezultat semnificativ

Institutul italian Doxa, care „sondează" opinia publică după rețetele institutului american Gallup, a organizat recent o anchetă în problema: „Există oameni care afirmă că S.U.A. tind spre dominația mondială. Ce credeți dv. despre aceasta?". Punînd întrebarea sub această formă, organizatorii anchetei sperau, din cîte se pare, să primească un răspuns favorabil Statelor Unite. Dar rezultatul anchetei a fost cu totul altul.

După „sondajele" efectuate în opinia publică italiană, au fost date publicității următoarele rezultate: 29% din cei întrebați au răspuns că S.U.A. urmăresc într-adevăr dominația mondială, 40% au răspuns că aceasta este, în parte, adevărat, 23% au afirmat că aceasta nu este adevărat, iar 8% s-au abținut de la orice răspuns.

„Dacă excludem pe cei care s-au abținut de la răspuns — scrie în legătură cu aceasta ziarul „Avanti" — vom vedea că din 92 de italieni care au o părere proprie asupra politicii externe, 69 bănuiesc (ca să nu spunem altceva) America de imperialism. Deci, trei pătrimi din opinia publică".

Dacă aceste răspunsuri ar fi repartizate potrivit apartenenței politice a celor întrebați, rezultatul obținut va fi tot atît de semnificativ ca și primul. Reiese că, dintr-o sută de democrați-creștini — pe care Departamentul de stat al S.U.A. îi consideră ca fiind sprijin de nădejde al său în Italia — 54% bănuiesc că America este o țară imperialistă. Această părere o împărtășesc și 71% dintre republicani și social-democrați și 60% dintre liberali și monarhiști.

„De aici rezultă — conclude „Avanti" — că o mare parte a opiniei publice italiene, inclusiv partidele guvernamentale „atlantice", este de părere că America are drept scop cucerirea întregu lumi, adică ea este o putere imperialistă".

„Deutschland, Deutschland über Dulles!"

Vechiul și falimentarul imn al vremurilor kaiseriene și hitleriste — „Deutschland, Deutschland über alles" („Germania, Germania mai presus de toate") a devenit din nou

Bundestagul de la Bonn a adăugat articole militariste suplimentare la constituția bonnistă. În virtutea acestor completări aduse constituției, guvernul de la Bonn va avea dreptul să hotărască în problemele declarării războiului și încheierii păcii, să introducă serviciul militar obligatoriu ș.a.m.d.

(Ziarele)

Constituția de la Bonn și rectificarea adoptată de Bundestag.

Desen de P. KIRPICEV.

imnul militariștilor și revanșarzilor germani, conduși astăzi de Adenauer.

Comentînd „planul Eden" în problema germană, plan elaborat sub conducerea diplomaților americani și cu participarea experților lui Adenauer, revista engleză „New Statesman and Nation" remarcă cu ironie că, în esență, conferinței de la Berlin i-a fost propus „planul Adenauer". Traducerea în fapt a acestui plan ar face ca la urma urmelor revanșarzii să înceapă a cînta într-o bună zi „Deutschland, Deutschland über Dulles" — „Germania, Germania mai presus de Dulles".

Într-adevăr, puterile occidentale, care ajută la reînvierea militarismului german, acționează în așa fel încît revanșarzii vest-germani vor putea cînta în scurtă vreme, zi și noapte, „Deutschland, Deutschland über Dulles" în loc de „Deutschland, Deutschland über alles". O asemenea modificare nu va denatura însă cu nimic planurile de cotropire a militariștilor din Germania occidentală.

Comerț cu „marfă vie"

Poporul turc plătește scump politica cercurilor cîrmuitoare ale Turciei, politică îndreptată spre cursa înarmărilor, spre transformarea țării într-o bază militară americană. Cresc necontenit prețurile la produsele alimentare și la obiectele de primă necesitate. Se ascute criza de locuințe. Situația se înrăutățește pe zi ce trece, și presa reacționară turcă este nevoită, vrînd-nevrînd (ținînd seama de creșterea nemulțumirii în țară), să atingă această temă. „Scumpetea a luat asemenea proporții — scrie ziarul „Yeni Istambul" despre costul ridicat al vieții din Istambul — încît pare o adevărată minune că oamenii mai pot trăi aici". Iar Istambulul nu este o excepție în Turcia.

Una din urmările mizeriei îngrozitoare o constituie comerțul de sclavi, care este practicat aproape fățiș în Turcia. Vînzarea femeilor și copiilor constituie un fenomen obișnuit în Turcia zilelor noastre.

Așa, de pildă, ziarul turc „Republic" scrie de-a dreptul că „pretutindeni în Turcia poți întîlni mame nenorocite care își vînd copiii..." „Son Telegraph", un alt ziar turc, a publicat o notă sub titlul „Mama și-a vîndut fiica". În această notă se spune că o fată din Ankara, pe nume Diurdane, a fost vîndută de către mama sa unui oarecare Basîf pentru suma de 500 de lire. Următoarea notă publicată în ziarul „Yeni Istambul" este o mărturie tot atît de grăitoare a situației lipsite de drepturi a femeilor turce, a mizeriei pe care o îndură oamenii muncii: „Halil Güler a vîndut pe soția sa Elvide, în vîrstă de 16 ani, lui Ismail Menghenli, pentru suma de 45 lire... Fiind întrebat de ce a procedat astfel, Güler a răspuns că el a fost silit să facă acest lucru din pricina mizeriei îngrozitoare".

Foamete și mizerie — iată soarta poporului turc, exploatat crunt de moșieri, de capitaliști și de monopolurile americane.

Elogiul revanșardului

Se știe că poziția adoptată de Bidault, ministrul afacerilor externe al Franței, în cadrul conferinței de la Berlin a stîrnit nemulțumirea majorității poporului francez, care nu dorește reînvierea militarismului german.

Judecînd după relatările presei franceze, poziția lui Bidault nu a fost aprobată de cele mai largi cercuri ale opiniei publice franceze. Zilele trecute, după cum anunță presa germană, poziția lui Bidault a primit însă aprobarea lui Herman Elers, președintele Bundestagului de la Bonn.

La 15 martie, Elers a luat cuvîntul la un miting organizat în Berlinul occidental de Uniunea creștin-democrată a lui Adenauer. Elers a vorbit despre rezultatele conferinței de la Berlin. Deînaturînd, ca întotdeauna, propunerile delegației sovietice, el a lăudat în mod deosebit „meritele" ministrului francez. Elers a caracterizat poziția lui Bidault ca fiind „unul din cele mai îmbucurătoare rezultate ale conferinței de la Berlin". Potrivit spuselor sale, atitudinea lui Bidault permite Bonn-ului să spere că „se poate intra într-o nouă epocă de coexistență cu Franța".

Elers a lămurit în această cuvîntare cum își imaginează politicienii de la Bonn această „nouă epocă" Cum a venit vorba despre Saar, tonul lui Elers s-a schimbat. Au răsunat expresii tari ca „leză ilegală", „samavolnicie" și chiar „furt ziua-n amiaza mare". Toate acestea la adresa Franței. Este lesne să ne imaginăm tonul pe care revanșarzii bonniști l-ar folosi față de Franța dacă ei ar reuși s-o atragă în cursa „comunității defensive europene".

Fără comentarii

● .....12.000.000 americani — aproape 8% din întreaga populație a S.U.A. — suferă de boli nervoase cronice", — scrie revista „Life". Revista americană nu ascunde nici pricina acestui fenomen. Studiind diagnosticurile medicale, revista scrie: „Pricina cea mai frecventă a bolilor nervoase este încordarea nervoasă provocată de problemele bănești, ...de situația socială, sau chiar de evenimentele vieții obștești".

● *Populația din Singapore numește blocul cu nouă etaje construit nu de mult în centrul cartierelor chinezești ale orașului — „etajele morții". Potrivit relatărilor ziarului pakistanez „Pakistan Times", în răstimp de 9 luni, „de la geamurile acestei clădiri s-au aruncat în stradă 9 oameni". Condițiile insuportabile de viață au obligat 9 oameni nenorociți, mînați de disperare, să facă acest pas.*

● Herbert Brownell, ministrul Justiției al S.U.A, s-a adresat nu de mult studenților universităților americane, chemîndu-i să colaboreze cu Biroul federal de investigații în cadrul cercetărilor efectuate în rîndul studențimii. Revista franceză „Democratie Nouvelle" relatează că ministrul a făgăduit că acest fel de „colaborare" va fi bine plătit. Cercurile cîrmuitoare americane introduc spionajul în universități, pentru a împiedica pătrunderea ideilor progresiste în institutele de învățămînt superior ale S.U.A. și, totodată, pentru a pregăti cadre de agenți secreți .. cu pregătire universitară.

● *Elevii japonezi scriu lucrări pe tema: „De ce urăsc pe americani". Această relatare a fost făcută de „ambasadorul" Federației americane a muncii*

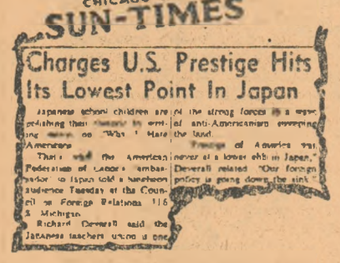

în Japonia, în cadrul unui dineu oficial ce a avut loc la Consiliul relațiilor cu străinătatea, în S. Michigan-street 116.

Richard Deverall a declarat că sindicatul profesorilor japonezi este una din principalele forțe ale valului de antiamericanism ce a cuprins țara. „Niciodată prestigiul Americii în Japonia nu a scăzut la un nivel atît de jos — a spus Deverall. Politica noastră externă a suferit un eșec".

ISPITA sfîntului Alfred

Cucernica viață a înalt sfințitului și prea fericitului Alfred neliniștește astăzi presa americană. Judecînd după numeroasele descrieri, pătrunse de un plecat respect, pustnicul acesta este o adevărată pildă pentru binefăcători, o întruchipare a modestiei și o culme a smereniei.

Cine este acest prea sfînt părinte? O fi vre-un sihastru-anahoret, plecat în pustiu, fugind de deșărtăciunea lumească? Ori poate că a îmbrăcat anteriul, și-a pus cenușă pe cap și s-a dăruit cu trup și suflet prea sfîntei pocăințe?

Judecînd după descrierile vieții sfîntului Alfred, publicate în revistele „Colier's" și „Newsweek", în fața noastră se află ca să zicem așa, un sfînt modernizat. Un prea sfînt și prea curat capitalist. Un milionar-mucenic. Și numele lui întreg sună cam astfel: Alfred Krupp von Bohlen und Galbach.

Un nume cunoscut întregii lumi! Sfîntul Alfred s-a făcut vestit ca unul din cei mai însemnați negustori de sînge omenesc, ca stăpîn ai unor gigantice întreprinderi care fabrică arme aducătoare de moarte. Cum de a dobîndit el intrarea în soborul sfinților, prin ce și-a ispășit el negrele-i păcate?

Prea fericitul Alfred a sihăstrit cîțiva ani. E drept că ispitei lumești i-a întors spatele nu din voia sa, ci din pricina unei sentințe a tribunalului de la Nürenberg, care l-a recunoscut în 1945 drept criminal de război. Dar n-a apucat sihastrul să execute nici jumătate din osîndă — șase ani — că s-a și săvîrșit o minune. După cum se obișnuiește în descrierea vieților sfinților, a apărut un trimis al sferelor înalte. Trimisul a deschis larg porțile temniței, a desfăcut lanțurile și a eliberat pe pustnic, zicîndu-i: „Mergi în pace". Trimisul acesta nu era un personagiu obișnuit al vieților sfinților, un astral arhanghel cu șase aripi, ci un nătăfleț și grăsuliu general al armatei americane, încorsetat în uniformă.

Așa s-au petrecut lucrurile. Auzind prin 1951 un glas din cerurile Wall-Street-ului, înaltul comisar al S.U.A. în Germania occidentală, Mac Cloy, a început să jelească din tot sufletul și, vărsînd o lacrimă, a spus că nu poate să mai vadă suferințele prea cuviosului Alfred. Și atunci, a ieșit din temniță, învestmîntat în aurite odăjdii, după schimbarea la față, Alfred Krupp von Bohlen und Galbach. Autorii articolelor din „Colier's" și „Newsweek" îl zugrăvesc acum pe Alfred numai și numai într-o aureolă orbitoare de sfințenie și, bineînțeles, cu nimbul pe cap. Cucernicul Alfred spune pretutindeni că urăște armele:

— Tunuri? Ah, nu-mi spuneți acest cuvînt! Nu pot privi, fără să mă cutremur, nici măcar o pușcă — jucărie în mîinile unui copilaș de șapte ani. Mă îngrozește cruzimea acestui prunc necredincios și inima mi se încrîncenează de durere cînd vad că el ochește capul ursulețului său de catifea...

În toate interviurile sale, Krupp repetă că niciodată, niciodată, el nu va mai fabrica arme.

Poate că Alfred Krupp face cu adevărat ca banditul care s-a căit de greșelile sale? Nu, Alfred cel schimbat la față se poartă mai altfel decît banditul pocăit. El nu s-a dus „la mînăstire, pentru a sluji lui dumnezeu și oamenilor". Alfred duce în cu totul altă atmosferă povara vieții de sihastru.

Vrăjitorii moderni — corespondenții lui „Colier's" și „Newsweek" — zugrăvesc cu evlavia sfințită a prosternării cea de a doua minune petrecută cu prea fericitul Alfred. A răsunat încă o dată un glas din sferele Wall-Street-ului. Și, ca la porunca unei baghete magice, au prins să renască uzinele uriașe și bogățiile nenumărate ale imperiului kruppilor.

Prea cuviosul nu se hrănește cu aguridă și miere de albine sălbatice. Autorii sus pomenitelor scrieri entuziaste zugrăvesc, plini de respect, noile birouri ultraelegante ale celor 43 de întreprinderi ale sale, luxoasa vilă a sfîntului, înșiră pe degete aproape o duzină de țări cu care firma renăscută are legături comerciale. Prea fericitul Alfred toarnă nectar pe inimile corespondenților sosiți din S.U.A. oferindu-le numai țigări americane în port-țigaretul său de aur și pofterște, plin de grație, pe admiratorii săi la alese banchete cu cocktailuri americane. El îi cucerește prin modestia sa, prin smerenia sa și prin aceea că „este pasionat doar de arta fotografică". Puținței zglobiu — asta nu se prea potrivește cu „viețile sfinților" de modă veche — autorii vieților moderne ale sfinților povestesc că prea cuviosul Alfred a găsit — cu folos — o prea cuviosă. Noua lui soție, baroneasa Vera von Hossenfeldt este cetățeană americană de origină germană, strîns legată de monopolurile americane. Încîntătoarea copilă de 42 de ani visează că odată și odată, în cinstea ei cea mai gigantică armă a morții va fi botezată „Die diecke Vera", după chipul și asemănarea lui „Die diecke Bertha", botezată cu numele Berthei Krupp. Pe semne că, și aici, s-a auzit glasul pogorît din sferele Wall-Street-ului.

Ploaia de aur cade din belșug peste uzinele lui Krupp, iar glasul din sferele amintite poruncește lui Alfred:

— Scoală din morți, o prea cuviosule, și fă-ne tunuri!...

Și aici, în legenda despre ispita sfîntului Alfred începe partea cea mai dramatică. Înalții militari americani cer lui Krupp ca el să-și dea obolul la reînarmarea Europei apusene împotriva comunismului. Iar binefăcătorul Alfred lasă ochii în jos și răspunde „nu". Cel puțin așa afirmă autorii legendei. Mai mult decît atît, potrivit mărturiei letopisețului din „Colier's", sfîntul Krupp își bate chiar joc de cei ce-l îndeamnă să cadă în ispită.

— Voi — glăsuește el către emisarii americani — m-ați întemnițat pentrucă am făcut arme. Acum mă amenințați, obligîndu-mă să fabric din nou arme. Ce vreți de la mine?

Regele tunurilor știe însă prea bine ce vor alții de la el și ce vrea el însuși.

De cum s-a săvîrșit minunea și porțile temniței s-au deschis în fața mucenicului Alfred, mîinile darnicilor donatori s-au întins către el. Cîrmuitorii bonniști s-au adunat la sfat și au hotărît: să fabrice cît mai repede arme uzinele lui Krupp!

În timp ce iconarii „colier's-urilor" și ai „newsweek-urilor" imortalizează chipul prea fericitului Alfred, dinspre uzinele Krupp se înșiruesc spre bazele militare americane din Europa și Asia tractoarele de artilerie și tancurile „Panther". În timp ce cronicarii năimiți alcătuesc „Viața sfîntului Alfred", care a blestemat, chipurile, războiul și urăște armele, acest sfînt adună, binecuvîntîndu-le, comenzile militare ale blocului Atlantic.

Legenda sfîntului Alfred este trebuincioasă pentru pregătirea, încetul cu încetul, a opiniei publice în vederea înverii depline a groaznicului său imperiu al morții. Înțelegînd că acțiunile Krupp sînt astăzi bine cotate, notoriul negustor de moarte este gata să-și ceară prețul în aur și să rîdă puțin de viitorii săi parteneri. Prea fericitul Alfred știe bine că făcătorii de minuni din Wall-Street sînt gata să plătească oricît de scump pentru a auzi din nou glasul tunurilor Krupp.

I. CEAPLIGHIN

„VEAC NOU", organ al Consiliului General A.R.L.U.S. Apare săptămînal. Redacția: București, str. Piața Azmel nr. 4 telefon 4.10.12 4.66.07 — Convorbiri interurbane: 4.41.00. ADMINISTRAȚIA: Str. Colței nr.11 telefon 5.93.19
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin", Piața Scînteii. ABONAMENTE: pe 3 luni, 3 lei; pe 6 luni, 6 lei; pe 1 an, 12 lei. Abonamentele se fac la toate oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții